

iš po spaudos

tariškos knygos jau
I SVEIKATA".

ygios, kurios vėliausius
plačiau išaiškinta visokiu
igiu apsisergeti, pripildyti.

Medical Institute.

kiekvienam žinot, toj knygoj
su motorims susituokimo, su
rašė, kaip „Vadovas“ (Sveikata)
kiekvienos, kuris tik užsien
eta VADOVA (SVEIKATA) d
ir sergantiesiems, vyrams ir mot
okiu ligu išsiskogot, kaip pas
vienis toj knygoj atrus sau

psies pas koki daktara, kad
skaityk VADOVA (SVEIKATA)
lic. Inst. daktara, vyrai
i, nes pergaltėjimui ligu
išsėdoda. Kad ne ypatingai
išgydoma ir bus priimtai
bus išgydyta. Vaistai išsien
aulės, tik ne Rusija. Adren

Medical Institute
New York, N.Y.

Sventadieniais nuo 10 ryto iki 12

gydinių Institute.

geriausių linijų laivų.

o gvarancija į visus ša
i, atvangiai ir pigiai.

elių tikiety.

miestus Jungtinių Valstijų.

iladelphia, Pa.

Dr. A.L. Graičunas

02 So. Halsted st. Chicago, I.

yo visokias ligas be skirto
yriszkas, Moteris
as ir Vaiku. Priemimo
dos kasdien ir nedeliomis: Nu
ryto iki 9 vakaro.
Telefonas Yards 7399.

KOVA

KOVOJ
TU LAYSI
SAVO
TIESAS

Politikos, ekonomijos ir literatūros savaitinis laikraštis
LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SĄJUNGOS ORGANAS.

PREKIUOJA:	ADRSAS:
metams 2.00	1815 Moyamensing ave.
pusmečini 1.00	Philadelphia, Pa. U.S.A.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 4

Philadelphia, Pa. 24 Sausio (January) 1908m.

Metai IV.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

Kare ant žemes ir padangese.

KAM da daugiau reikia Amerikai kariškų laivų? — klausia sunus tėvo.

— Sulauk mano, kam plieno trustas ima \$ 550 dol. už toną (2000 svarų) plieno išdirbtų šarvų, kada senatorius, paskirtas ištyrimo komisijon, pripažino, kad visuomenė tą galėtų padaryti po 67 dol. toną. Tai dėlko reikalingi keturi kariški nauji laivai. Tokios vagystės šiandien yra kiekvienoj pramonės įstaigoj. — (Appeal to Reason).

Daugumas paprastai tiki, kad padauginus ir pagerinus kariškus įrankius, įrankius turtui naikinti ir žmonėms žudyti, karės turės pačios pranykti.

Tokią nuomonę turi visi šios gadyuės valdonai. Prezidentas Roozeveltas tankiai išreikšdamas savo pamatines min-

tis žmonijos gerovei, sako: tikriausias budas išvengimui karių, tai užlaikymas daugybės kariumenės ir ginklų, nes tada niekas neišdrįs užkabinti.

Didžiausios karės, kaip Jungtinių Valstybių su Ispanija, Anglijos su burais, paskutinė karė Rusijos su Japonija — nustebino žmoniją, kad teip baisiai naikina kariškas tvirtynes, turtą ir gyvastis naujausiai ištolintais, kariškais įrankiais.

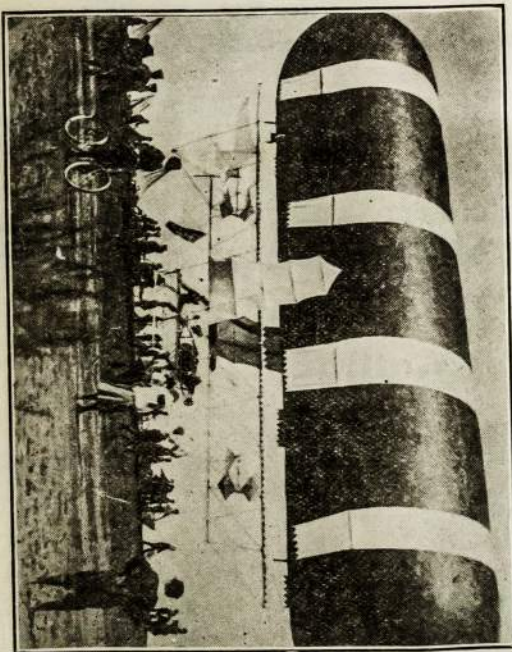
Minėtose karėse nebuvo vartojama toki įrankiai, kaip apkabinamieji retėžiai (Grappbing chain), kalavijai, šaudyklių kulbės ir nuodijančio plieno durtuvai, teip praktiškai vartojami seniaus. Visi šitie ginklai buvo permenki prieš naujausią žmonėms žudyti išrastą metodą ir įrankius, pavyzdžiui: mirtinės kanuolių mašinos (kulkosvaidžiai?), greitai šaua-

mos, su didelėmis šeštarnėmis, didei eksploduojančios masos, vadinamoji šaunamoji bovelna (gun cotton), nitroglicerina, ebdumis parakas, «lyddite» ir «cordite», baisios viską ardančios kulkos «dum-dum». Prie to priskaitykime kariškas įtaisas ant jurių: torpedas, torpedų naikintojus, plaukiančias ir povandenines minas ir daugelį visokių žudymo įrankių. Vienas žiauriausių povandeninių įrankių yra vadinamas «death dealing machine boat» — užmušamoji mašina—valtis, kuri turi cigaro pavidalą. Prysakinis smailgalys užtaisytas su eksploduojančia bovelna, arba dinamitu; užpakaliniame gale pritaikyta elektrikinė baterija, su kurios pagelba žmogus, budamas ant žemės, gali valdyti ir į kurią norint šalį ant laivo paleisti. Toji valtelė po vandeniui paleista eina su neišpasakytu smarkumu; atsimušus jau į priešų laivą, eksploduoja (truksta) užtaisytoji medega ir ardo viską, kas aplinkui ją yra. Prieš tokias pekliskas įtaisas nėra tokios tvirtynės, kuri atlaikytų priešų smugį.

Bet to da neužtenka. Yra naujai išrasta ypatingas kariškas orlaivis (balionas). Jį išrado Amerikos pulkauninkas C o d y; tą savo išradimą jis suteikė Anglijos valdžiai. (Žr. paveikslus*): orlaivis ir jo išradėjas.

Su pagelba to orlaivio išsikėlus į orą vieną miliją aukščiau, gali mesti žemyn smarkiausiai eksploduojančią medegą, sunkumo vieno tukstančio svarų, kurios užtektų išnaikinti

Anglijos kariškas orlaivis «Nulli Secundus», kylantis aukštyn.

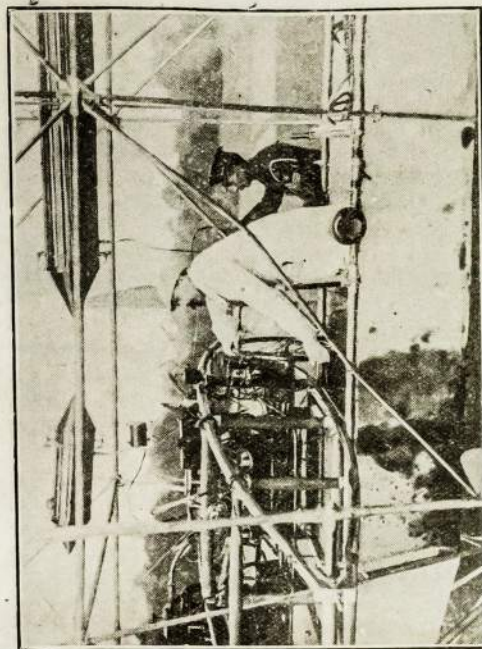

tokį didelį miestą, kaip Philadelphia**). Šitas orlaivis teip yra parankus, kad su juo gali naikinti priešus lygiai ant vandens kaip ir ant žemės. Iškilęs vieną [anglišką] miliją į auk-

*) Paveikslai paimti iš „Wiltshire's Magazine". Red.

***) Philadelphiajy yra apl. pusantro milijono žmonių. Red.

štį, orlaivio kapitonas gali gryna akia viską ant žemės matyti. Todėl nuo tokios lekiančios pavietrės sunku bus apsiginti. Netolimoj ateityj karės laukas bus padangėse...

Pulkininkas C o d y, Anglijos kariško orlaivio išradėjas, amerikietis.

Už visus šituos žmogžudystės įrankius turime pasidėkoti šios dienos palaimintai kapitalistiškai tvarkai. Kasdieną dygstant naujiems išradimams, padidinant išdarbystę, darbo našumą, — kapitalistų lobiai milžiniškai auga didyn, bedarbės ir krizio laikai tankiau atsikartoja ir kad tą prašalinti, valdonam reikalinga naujos rinkos, kad turėtų, kur perviršiančią išdirbystę išleisti, o norint užimti naujas rinkas*), tur užkariaut naujus žemės plotus, turi pergalėt tų žemių valdonus; norint pergalėt kitų žemių valdonus, tur tobulinti žmogžudystės įrankius; tobulinant žmogžudystės įrankius, reikia užlaikyti skaitlingas gaujas organizuotos ir gerai išlavintos žmogžudiškos armijos ir laivyno kariumenės, kad praktiškai ir pasekmingai vartotų žmogžudystės įrankius. O darbininkai turi išlaikyti ir eksploduojančių bombų smugius, ir kanuolių šuivius, turi pergyventi krizio ir bedarbės laikus. Ar ilgai da teip bus?

P. Dubickas.

Kas yra tėvynė.

(Tąsa).

Pirmiau kiekvienas dvarponis ant kelių savo žemėj statė var-

*) Žodis „rinka“ politiškoj ekonomijoj vartojamas šioj prasmėj: vieta, miestas, ar šalis, kur galima išvežti ir parduoti tavorus.

tas ir emė duokle varžė jojo darbą kiekvienoj, kas s

Prasidėjo ke miestų gyventojų kių reikalų apgū kuris nors žmogų, t. y. tokią, kad tada tas žmogus

Jeigu, pavy buvo išrokavim o paskiau jie tu tai kad ir kas ži jiems niekas neį kin būdu, kad l padaryti, kad t riais priscina g: šitam sulyginir jime perverst p tai pirmas ir vi las ir apteisinū

Mes matėn apie visuomeni mas išsiaiškine lingumu. Supi vena dėl neišv lingumu viska nių civilizuot savąją ir vtsu

Paašškįsi krūvoj ir susi nandos. Yra krūvoj; juosi vienam yra ai našus bendras pas katorginin tik neišvengti ją gyvenimas l tolyn; paismu žmones; užral sime, bet užde žermėse, paslėg pamatysime, k arba pakels ma bus užrakinti, k kurias prisels ji mėsė. Ot ką žr prievarta.

Paimsimė (krūvą ir kalba: mės, bet pelkėt mųsų anūkal ga mės tų pelkių n užbaigsimė grei žmonės, dirbdav kelių vandenyje vo darbu, kad ras tik sla naudai vi ryz savitarpini, laime.

Iš tų papra singai suprastas

ą ant žemės matyti sunku bus apsiginti langėse...

Pulkininkas C o d y, Anglijos kariško orlaivo išradėjas, amerikietis.

urime pasidėkarkai. Kasdien darbystę, darbo didyn, bedarad tą prašalinti, u, kur perviršas rinkas*), tur tų žemių valdotobulinti žmoįrankius, reikia gerai išlavintos kad praktiškai. O darbinimugius, ir kabės laikus. Ar

P. Dubickas.

emėj statė var

vietą, miestas, ar

tus ir emė duokles nuo praėvių ir važiuolių. Tas netiko vertelgai, varžė jojo darbą ir vertė šalį į ciela eilę atskirių valstybių, kurių kiekvienoj, kas sodžius, kas miestas, vis nauji papročiai.

Prasidėjo kova tarpe dvarponių ir miestų, tariant — tarpe miestų gyventojų ir bajorijos; bet kaip galima kovoti, tai yra kokių reikalų apginimui galima šaukt į kovą savo piliečius? Jeigu kuris nors žmogus arba keletas žmonių nori pradėti visuotiną kovą, t. y. tokią, kurioj turi dalyvauti visi arba didžiuma jų piliečių, tada tas žmogus turi kovot už tą, kas visiems yra vienodai brangu.

Jeigu, pavyzdžiui pramoninkams arba vertelgoms (pirkliams) buvo išrokavimas turėti tiek darbininkų, kiek reikalavo jų darbai, o paskiau jie tuos darbininkus vėlei atiduotų į rankas dvarponių, tai kad ir kas žin kaip jie kalbėtų apie gerumą tokios tvarkos, jiems niekas nepatikėtų ir niekas jų nepalaikytų jų kovoje. Tokiu būdu, kad kovoti net ir už savo reikalus, reikia mokėti teip padaryti, kad tie reikalai būtų atsakanti didžiūmai žmonių, su kuriais priseina gyvent arba kad jie neprieštarautų reikalams kitų. Šitam sulyginime ypatingų reikalų su visuomeniškais, šitam mokėjime perverst privatiškus reikalus ant naudos visuomeniškos yra tai pirmas ir vienas svarbiausiųjų pamatų, tai aukščiausias tikslas ir apvaisinimas savitarpinio gyvenimo daugel milijonų žmonių.

Męs matėm, kad žmonės laukiniai nežino ir neturi supratimo apie visuomeniškus reikalus arba naudą. Jų jų savitarpinis gyvenimas išsiaiškina ne tikslu, kurį jie nori atsiekti, bet žiaurii reikalingumu. Suprantama, kad visos žmonių draugijos atsiranda ir gyvena dėl neišvengtino, bet laukinių laikų draugijoj šituo reikalingumu viskas ir apsirubežiuoja, tuom tarpu, kaip draugijoj žmonių civilizuotų reikalas yra tik pamatas, o ant jo žmonės budavoja savąją ir vtsuomeniškąją laimę.

Paaiškėsim pavyzdžiu skirtumą tarpe reikalingumo gyvent krūvoj ir susidėjimo į laisvą draugiją žmonių, jieškančių bendros naudos. Yra žinoma, kad areštantai arba katorgininkai turi gyvent krūvoj; juosius neretai net sukausto bendrais retėžiais, — bet kiekvienam yra aišku, kokį biauromą ir nekantrybę turi sužadint panašus bendrasis gyvenimas, paremtas vienu neišvengtiniu. Ūia, pas katorgininkus, niekas nepriverčia jų susijungt į krūvą, kaip tik neišvengtiną reikalą, tik prispaudimas, ir iš tos priežasties, jų gyvenimas pasidaro nepakenčiamas ir pasibiaurėtinas. Eisme tolyn; paimsime net ir ne katorgininkus, o stačiai paprastus žmones; užrakšime juos kazermėse; pašersime juos ir aprengsime, bet uždengsime nuo jų tikslą, dėl kurio uždarėme juos kazermėse, paslėpsime nuo jų laiką, kuriam jie ten užrakinta, ir mėš pamatysime, kad tie žmonės arba išeis iš proto, arba pradės mirt, arba pakels maištą, o jeigu mėš pasakysime jiems laiką, kolei jie bus užrakinti, tada jie dieną ir naktį skaitys valandas ir minutes, kurias priseis jiems praleisti krūvoj, jiems neapkenčiamose kazermėse. Ot ką žmonėms reiškia vienas tiktai reikalingumas ir viena prievarta.

Paimsime dabar kitą pavyzdį. Tūkstančiai susirenka žmonių į krūvą ir kalba: žemės mėš turimė mažai; toliau yra neužimtos žemės, bet pelkėta; kad teip jas išdžiovinus, tai ne tik mėš, bet ir mūsų anūkai galės gyvent ramiai ir laimingai. Kiekviens skyrium mėš tų pelkių nestengsim išdžiovinti, — visi sykiu tą darbą mėš užbaigsime greitai. Ir jie nusprendžia tą padaryt. Tokiu būdu žmonės, dirbdami net sunkų ir nešvarų darbą, stovėdami gal iki kelių vandenyje, — bus teip narsūs, teip atsidavę tam bendram savo darbui, kad pats tas darbas pasirodys visai lengvu. B e n d r a s t i k s l a s, s u p r a t i m a s, k a d k i e k v i e n a s d i r b a n a u d a i v i s ū i r v i s i n a u d a i k i e k v i e n o p a d a r y s s a v i t a r p i n i g y v e n i m ą š a l t i n i u, d n o d a n č i u b e n d r ą g e r o v ę i r v i s ū l a i m ę.

Iš tų paprastų paveikslų aiškiai matoma, kokią vertę turi teisingai suprastas visuomeniškas reikalas.

Kada po įtekme pirklybos ir pramonės pirmutinis vergiškas ir ubagiškas gyvenimas pasidarė neapkenčiamu, negeistinu ir neiškenčiamu, tai žmonės, turinti drąsesnį protą, paklausė savęs ir kitų: «Kam gi mėš gyvename krūvoj? Koks turi būt mūsų tikslas? Kokiais keliais mėš norime ir galime pasiekt tikslą, jeigu tas tikslas yra?»

Jokio kito atsakymo ant pirmojo tų klausimų, t. y. kodėl žmonės gyvena krūvoj, negali būti, kaip tiktai tas, kad jie tą daro pasiekimui ypatingos laimės ir visų laimės.

Kaip mėš kalbėjome, pramonininkas arba vertelga negali kokers reikalauti, vien tik sau, — jis turi reikalaut to vardan bendro reikalo, nes ir pirklystė ir pramonė gyvuoja tik dėl bendros naudos visų žmonių.

Dvarponiui pirmiau ir į galvą neateidavo mislis, kodėl jis dvarponis ir, kodėl valstiečiai yra jojo nuosavybe ir turi jam dirbti. Jis žiūrėjo į esančius santikius, kaip į natuališkus, paeinančius nuo gamtos ir nuo Dievo.

Reikia atmint, kad ar šioki, ar toki santikiai yra tarpe žmonių, jie nesusitveria noru vieno žmogaus, nebūna išmislinami, bet susideda po įtekme neprieteklio, reikalingumo pagamint valgi ir apsigint nuo pašalinių priešų. Męs žinome, kad žmonėms perėjus prie žemdirbystės, labai išsiplėtojo verguvė; dvarponiai buvo sykiu ir ponai ir kariauninkai, mėš sakėme, kad karė toj gadynėj buvo nuolatinė; kariauta ir su svetimoms tautoms, ir tarpe savęs. Tvirčiausia kariumenė buvo raiteliai. Arklys prekiavo brangiai, teipgi ginklai, susidedą iš geležinių ir plieninių šarvų ir durtuvų; kareiviais galėjo būti arba turtingi žmonės arba tie, kuriems jie davė arklius ir ginklus.

Į kareivystės prievolę nebuvo žiūrima, kaip į visų piliečių pareigą ginti savo šalį, bet kaip į tą, kas yra vadinama p r i v i l e g i j a *) atsižymėjusių ir turtingųjų, t. y. tik šie vieni turėjo išimtiną tiesą būti apginkluotais. Parako išradimas padarė didelį smūgį ir raiteliams, ir dvarininkams; kulka pareikalavo ne raito, bet pėkščio kareivio; įvairūs geležiniai apsiginklavimai, kuriais kareiviai pirma prisidengdavo, pasiliko be jokios vertės, nes juos pramuša kulipka. Reiškia — turtingieji ir atsižymėjusieji turėjo permaintyti kariumenės rėdą; reikėjo didelių minių pėkštinkų-kareivių; kur buvo galima apsieit be savo valstiečių, ten buvo samdomi kareiviai iš svetimų žemių ir ta pasamdyta kariumenė nežinojo ant savęs kitų ponų, kaip tik tuos, kurie jiems algą mokėjo. Suprantama, kad tokia kariumenė tankiai buvo baissnė patiems žmonėms, negu jų priešams. Vienok, ta permaina kariškam darbe padarė dvarponius da labiau nereikalingais, o jų valdžią da labiau neapkenčiamą. Miestai, kuriuose spėjo susitvert savo kariumenė, darėsi drąsesniais ir drąsesniais. Pirmutinėj tvarkoj kiekviena tauta buvo priešas; užpuldamas ant jos, pergaltėjas plėšė, degino, darė žmogžudystes, emė nelaisvėn ir užgrobdavo žemę; nė jokių santikių, nė susinešimų su žmonėmis jis neturėjo, išėmus santikius pono su vergu. Visai kas kita su vertelga arba pirkliu; plėšimas jam tankiai neturi vertės, ir žmogžudystė be naudos; jis veržiasi prie mainymo; jam reikalinga tvarka ir ramybė; pirklys svetimos šalies jam yra svečias; jis jį vaišina, jį guodoja, daro su juo reikalus, užmezga susinešimus, paremtus ant reikalo ir tas reikalas negali būti vienpusišku, t. y. pasuktu vien tik į gerovę vienos ypatos; jis turi būt dvipusišku, t. y. tokiu, kurs būtų geras abiem ypatom, stojančiom prie mainų.

Visa pirklyba ir pramonė yra paremta ant panašaus intereso (gišefto), ant tvarkos ir ramybės viduj šalies ir ant draugiškų atsižymėjimų prie svetimų tautų, jeigu tos tautos ne kliudo įvežimui prekių (tavorų) arba jeigu tiek yra stiprios, kad karė su joms privestų prie sulaikymo pirklybos ir pramonės.

*) Išimtina teisė, įvesta naudai vienos ypatos, arba aprubežiuoto skaitliaus ypatų, priklausančių prie atsižymėjusių ir aukštųjų klesų.

Senoji tvarka, paremta, kaip mės žinome, aut spēkos ir prievartos, nepripažinusi jokių (reikalų) interesų, išėmus tik dvarponių interesus, — negalėjo ji nestoti į kovą su naująja tvarka. Kad ir labai pamokinantis dalykas būtų perkračius įvairius tos kovos atsitikimus, mės, vienok, dabar padaryti to negalime; mums buvo svarbu parodyt, kokiū būdu žmonės iš laukinių per čielus šimtmečius pervirsdavo į civilizuotus žmones. Pirm to, negu pereiti prie naujosios tvarkos, tarp jų atsirado neapykanta prie senosios tvarkos. Pasidėkavojant išradimui knygų spauzdinimo, parako, kom-paso, kuris atidarė naujas žemes, pagelbėdamas perlaukt mares, — susidarė mokslas ir turtas. Geriejie ir apšviestiesniejie žmonės pas-tatė klausimą: kaip gyvent, kad visi galėtų pasiekti laimę? kaip surėdyt savitarpinį gyvenimą, kad kiekvienas jieškodamas sau ge-rovės, padėtų ir kitiems ją surast? kaip pakeist vargą ir ne-išvengtina likimą laisve ir protu? Kaip į prievartos ir spēkos vietą pastatyt pareigą ir teisę? Kaip tą pareigą ir teisę pa-daryt teisingomis?

Senoji tvarka šitų klausimų visai nežinojo; jajai abelnai nebuvo žmonių, buvo tik ponai ir vergai; ji nepripažino visuom-nės, o žinojo tik suvienijimą žmonių, priverstinai sujungtų į drau-gijas, atiduotas ponų valiai; o ponai, karalių pamušti (užkariauti), pripažino jų valią su ta sąlyga, kad karalai paliktų jiems valdžią ant prasto darbininko ir ant valstiečio. Niekas apie tai nesvajojo, kodėl žmonės gyvena krūvoj, kodėl randasi valdžia ir valdomiejie. Jeigu kas nors pradėdavo svarstyt tuos klausimus ir jeigu pasidra-sindavo manyt, kad būtų reikalinga ką nors permaintyt, tai toks žmogus buvo apkaltinamas neištikimybėj, kankinamas biaurose kankynėse, o paskui teisiamas ir pasmerkiamas myriop arba pūdo-mas kalėjime. Niekame jokios laisvės nebuvo; negalima buvo nė kalbėt, nė rašyt io, ką žmogus norėjo; negalima nė susirinkt į krū-va, nė tikėt teip, kaip liepė sąžinė; visur buvo aukštiejie, kurie da lopšiuos buvo paskiriami apicieriais, teisėjais, ministeriais ir teip toliaus. Žmonės neturėjo net tėvynės, o apie valstybę vienas pran-cūzų karalius Liudvikas XIV-tasis pasakė: «Valstybė tai aš», ir vi-si kiti karaliai atkartodavo tą pat, o aukštiejie žmonės taikinos prie visko su išlygom, kad ir jiems būtų duota dalelė gyvenimo linksmybėse, paremtose ant skriaudų ir nelaimių visų žmonių. Ot kame talpinasi senoji tvarka visų tautų, ant viso žemės kamuolio.

(Toliaus bus).

Apie moteru susipratima.

L aikau už priedermę parašyti ši-tą apie moteris-darbininkes. Da mažai girdimas moterų darbininkų judėjimas kovoje už laisvę ir geresnę ateitį. Nors laisvė ir geresnis gyvenimas moterims nema-žiaus reikalingas, kaip vyrams, bet mūsų darbininkės moters ma-žai da prisideda prie iškovojoimo laisvės. Susirinkimuose, kur yra apkalbama abelni darbininkų reikalai, mūsų moterų ir merginų re-tai kurią bepamatysi. Tarytum, kad moters darbininkės visame užganėdintos ir nieko joms netrūksta, ir per tai nė nemano pasi-liuosuoti iš pančių protiškios ir kapitalistiškios verguvės.

Kaltos tame ne vien moters, bet ir vyrai. Reikia tiktai tarp jų pasidarbuoti, o moters darbininkės stos visame kartu su vyrais prie iškovojoimo laisvės ir įvykdinimo geresnės tvarkos draugijoje, kuri bus paremta ant socializmo pamatų, ant pamatų teisybės ir lygybės visų žmonių.

Moters darbininkės didžiau yra prispaustos po šiandienine ka-pitalizmo verguvės sunkenybe, negu vyrai. Moterų gyvenimas sun-kus. Moteris, norėdama ši-tą uždirbti, kad palengvint savo vyrui gyvenimą aprūpinti šeimyną, vaikučius, trūsia ne tik dienomis, bet ir naktimis, dirba šventadieniais, neturi atsakančiai net kada

pasilsėti. Vietoje žmonėms gyventi ir gėrėtis, jie šiandien žudos ir žūsta varguose paskendę, prispausti skurdo, dreba iš baimės už ryt dieną, kad gali netekti darbo, o kartu su tuom ir duonos, kada ki-ti nežino galo turtų, viskuom pertekę, nesumano kaip lėbauti. Dėl-to reikia moterims tik išaiškinti priežastis to sunkaus gyvenimo ir darbo ir kas priverčia darbininkus prie to, kad save teip nežmoniš-kai kankina dėl vargingo gyvenimo ir palaikymo gyvasties savo ir savo šeimynų. Kada moters supras priežastis, gimdančias vargus darbininkams ir jų šeimynoms, jos pastos tvirtais kovotojais už laisvę ir geresnį draugijos surėdymą, ragis savo vyrus prie kovos už įvykdinimą socialistiškios tvarkos.

Kada moteris pradeda susiprasti ir pamato šiandieninės drau-gijos netikumą, tada ji pastoja tikru kovotoju už teisybę ir savo teises, būna nepermaldujamoms, nė apgavystėms, nė viliojimais priešai jų dvasios neįveikia. Tą gerai pastebėjau miestelyj Benld, Ill., kur buvau užkviestas ant prakalbų. Žmonių prisirinko pilna svetainė teip, kad liuosos vietos niekur neliko. Tame buvo pusė moterų ir apie keletas merginų. Moters su mažais kūdikiais ant rankų atydžiai klausėsi kalbų; kadangi buvome keli kalbėtojai, tai prakalbos užėmė ilgoką laiką, kas, žinoma, daugeliui vyrų pradė-jo nubosti ir svetainėje pradėjo atsirasti tuščių vietų, liko tiktai mažuma vyrų ir moters, kurių skaitlingas būrelis buvo. Kalbėto-jai aiškino moterų reikalus ir pareigas kaipo žmonijos auklėtoju, kurios gali savo kūdikiams įkvėpti supratimą ir meilę draugijos, ragino imties prie skaitymo pamokinančių protą raštų, iš kurių į-gauni supratimą savo reikalų. Matomai moteris jauti šiandieninę kapitalizmo verguvės sunkenybę ir suprato, ką kalbėtojai aiškino, dėlto ir susirinkimo neapleido iki galui. Da teko girdėti nuo viet-i-nių vyrų, kad moters ragina juos parengti susirinkimus su prakal-boms.

Garbė jums, lietuvės, kad jūs pralenkėte didmiesčių moteris, kuriuose randas tūkstančiais mūsų sesučių darbininkų, o susirin-kimus atlanko vos keletas, rodos, kad moterų visai nėra, tik varg-šai vieni vyrai gyvena.

Lietuvės! Dėl greitesnio kapitalistiškios verguvės retėzių su-traukymo, veliju jums prisidėti prie visasvietinio darbininkų ry-šio! Rašykitės į vietinės LSS. kuopeles. Socializmas paliuosuos moteris ir vyrus iš dabartinės vergijos, suteiks laisvę visiems skriaudžiamiesiems ir duos progą pastoti lygiais žmonėmis prie visų turtų draugijos. Tada išnyks skurdas ir nesutikimai tarp šeimynų, prie socializmo tvarkos nebus turčių, nė pavargėlių, visi žmonės lygiai naudosis draugijos turtais, gyvės ir gėrėsis laime dėlto, kad niekas negalės pasisavinti darbininkų darbo vaisius.

Senas Krivaitis.

Ziema...

Baltas sniegas žemę puošia
Upės jau nustojo ošia —
Stora pluta jasiais dengia,
Kelianninkas tiesiai žengia...

Skurdus vaizdas, lind' pasaulė,
Greitai leidžiasi ir saulė...
Šiaurys veidan smarkiai dvelkia —
Sunku, vargas, kad jį pelkė!..

Menkutis

Nežengsim atgal.

Vėl vilnys baisingos,
Vėl siaučia, putoja; —
Jų akis klastingos
Tik tamsumon moja...
Bet aušros švietimą,
Jau sykį išvydę —
Nežengsim atgal!..

Menkutis.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Italija. Socialistų ir respublikonų partijos išrinko savo komitetus varyti agitacijai visoje šalyje, kad nebūtų leista susitikti carui Mikalojui II su Italijos karaliumi Viktoru Emanuelium. Tam tikslui bus rengiamos demonstracijos, susirinkimai atminimui Rusijos revoliucijos pradžios sausio 22 d. Teipgi nutarta rinkti revoliucijos nandai aukas.

Rytinėje Afrikoje Italijos kolonijoj Somali abisiniečiai užpuolė kariumenę ir smarkiai mušėsi.

Kynuose vėl kyla revoliucija; 10 tūkst. sukilėlių aplink Kai-Sing užpuolė valdžios kariumenę, kurią išvaikė, oficerius išmušė.

Am. Jungtinės Valstybės. Karės ministerijos komitete dalyvaujanti patarimais visoki garsūs «atstovai» (kongreso nariai) rimtai kalba apie grėšiančią neramybę: «Chicago, New Yorkas ir Philadelphia diena už dienos laukia ateinančių socijališkų maištų ir riaušių. Dėlto reikia būtinai armiją turėti nuolatinę ir tvirtesnę, negu šiandien».

Tie ponai mato kylantį darbininkų susipratimą ir bijodami socijalizmo, rengia kariumenės gaujas «maištams» slopinti, t.y. apginti savo ir savo draugų niekčiojimus, visuomenės plėšimus, vagystes. Jie pasiryžo aršiai apginti armijos padididimo klausimą, jei rasis tam priešingų. Ginčuose per kelias dienas pasirodė viešpataujanti nuomonė tokia: **a n a r c h i z m a s e i n a s r a n k a r a n k o n s u s o c i j a l i s t i š k a i s t i k s l a i s**, arba norais. Demokratiški atstovai nori tame darbe priešais darbininkus užimti ne prastesnę vietą, kaip respublikonai.

Nesutikimai su Japonija vis didinasi; tvirtina da gi viens senatorius, kad karė neprašalinama. Dabar būk ir japonų ateivystės didinimasis paaštriną tuos nesutikimus. Japonijos valdžia buvo prižadėjęs išveivystę Amerikon aprubežiuot, o tuo tarpu per paskutinius kelis mėn. 4 syk drugiau atėjo japonų, sulyginant su senesniu laiku. Valdžia nusiuntė tame klausime Japonijos valdžiai pranešimą, kur tarp kito ko pasakyta, kad kongresas būsiąs priverstas smarkiau elgtis ir visai uždrausti japonų įėjimą į Jungt. Valstybes.

Rusija. Finlendijoj susekė caro šnipai būk suokalbį prieš ministerių pirmininko Stolypino gyvybę. Tai jau ne pirmas suokalbis.

Varšavoj atidengta kareiviška revoliucionierių organizacija, prie kurios priklausą fortų artilerijos oficeriai. Septyni jų jau areštuoti. Po visą Varšavos kariumenę policija daro kratas.

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Visur darbo stoka — krizis stovi. Nors kai-kuriose vietose fabri-

kai, kurie buvo sustoję, pradėjo vėl dirbti, su mažesniu darbininkų skaičium, tai vienok bedarbiai, abelnai, nesimažina, bet už tai mažinasi dirbančiųjų uždarbiai... Bostone (Mass.) nuo pradžios šių metų Waltheno laikrodėlio pabrūke sumažinta uždarbiai ir pradėta mokėti nuo daikto. Tai palengvina 3,500 darbininkų kišenių.

Tennessee valstybėj, Chattanooga mieste didelis bedarbių skaičius miesto darbuose reikalavo, kad dirbantiems būtų numažinta uždarbiai bedarbių naudai. Todėl, rodos su dirbančiųjų sutikimu, uždarbis \$1,50 numažinta ant \$1,25. Illinois valst.: Freeporte ar trisdešimčiai darbininkų, dirbančių prie geležinkelio pylimo, liko numažintas uždarbis po 5c. ant valandos. Auroroj iš mašinų dirbtuvės pavaryta 123 žmonės. Indianoj kai-kuriuos pabrūkos sumažinta ne tik darbo valandos, bet ir darbininkai. Wisconsin valst. abelnai darbai mažinasi, nors kai-kur priima atgal dalį darbininkų.

Ir ant geležinkelių mažinama darbininkai. Iš Washingtono praneša, kad «Southern» geležinkelis paleido valdininkų iš vyriausiųto geležinkelio valdybos biurų.

Bostone (Mass.) cukerkų dirbtuvės sumažino darbininkų skaičių. Rockforde, Ill., «Right and Fuel» kompanija pasidavė bankrutui ir sustabdė dirbtuves. Teipgi apsiskelbė bankrutu apsiavimų dirbtuvė «Parker Manufacturing Co.» Roxburgo mieste, Mass. valst.

Prasidėję darbai. Buffalo, N.Y. pradėjo judėti du pabrūkai, priimdami atgal išviso apie 1000 darbininkų. Viena siuvamoji dirbtuvė priėmė atgal adie 200 siuvėjų.

Vak. Virginijoj, Wheeling mieste La Belle pabrūkas žada nuo 20 d. šio mėn. pradėti darbą. Pabrūkas Riverside, priklausas «Nat. Tube» kompanijai teipgi žada priimt atgal apie 3000 darbininkų.

SANJUNGOS REIKALAI.

LSS. Sekretoriaus pranešimai.

LSS. Pild. Komiteto kryvulės.

Kryvulė P.K.-to No. 19. IV-to Rajono konferencijoj gruodžio 22 d. paduotas užmanymas:

(a) Kad «Kovoj» būtų garsinama maršrutai kalbėtojų. Pild. K-tas vienbalsiai paremia.

(b) Jeigu referendum N 3 pripažis už reikalingą Sąjungai keliančių organizatorių, tai kad jam būtų duodama Sąjungos literatūra ant žemiausio nuošimnio. P.K.-tas pripažino tą klausimą per ankstybu.

Kryvulė P.K. N 20. Įnešimas P.K.-to sąnario draugės T. Andziulaitienės, kad LSS. turtas būtų apsaugotas nuo ugnies ant \$2,000. Kiti du sąnariai P.K.-to pritarė, kad būtų apsauga padaryta ant vardo draugės T. Andziulaitienės.

Kuopų reikaluose.

Tankiai gauname nuo kuopų reikalavimus, kad «Kovoj» garsintume kuopų susirinkimus, nės kuopos draugai nežina kada turi atsibūti kuopos susirinkimai. Matyt, kuopos labai lėtai varo agitaciją, kad nės kuopų draugai nežino, kada bus kuopos susirinkimas. Kuopos privalo pačios ant vietos garsinti savo susirinkimus, ir garsinti teip, kad ne tik draugai žinotų kada bus kuopos susirinkimas, bet ir tie, kurie nės prie kuopos nepriklauso, nės «Kovos» neskaity. Jeigu kuopų draugai užmiršta kada esti kuopos susirinkimai, tai

Menkutis

reiškia, kad jie užsimiršta esą kovotojais prieš savo skriaudas.
Su broliška meile

LSS. sekr. *P. Dubickas.*

Pranešimas.

Kaip žinoma, III-sis Susivažiavimas nutarė laikyti IV-tą susivažiavimą Philadelphijoje, antram nedėdieny gegužio, kas pripuola 10-tą dieną. Sekdama šį nutarimą mūsų 1-ma LSS. kuopa ant to laiko ir paėmė salę. Padarė tą dėlei to, kad Philadelphijoje tik už keturių-penkių mėnesių gali gauti gerą — atsakančią vietą, prieš nutartą dieną.

1-mos LSS. kp. Susiv. reng. Komisija

A. Bernotas, S. Andziulaitis, K. Velykis.

Nariams Veikiamojo Komiteto ir rajonams.

Jau ilgokas laikas, kaip mūsų Sąjungoje pradėjo tvertis rajonai su tikslu didesnio plėtojimosi agitacijos. Jau ilgokas laikas ir nuo III Susivažiavimo, ir, štai, jau artinasi IV Susivažiavimas, bet iki šiol da rajonai nieko praktiško nėra nuveikę. Rodosi, kad tojo darbo dėl jų visai nėra. Ar-gi ištikrųjų taip ir yra? Anaiptol, ne! Rajonams yra didelis darbas atlikti, tik mums reikia suprasti pačių rajonų prasmę. Ant nelaimės, mes dabar suprantame, kad rajonai reikalingi sušaukimui konferencijų, ir lipdymo jose nutarimų, visada tų pačių, kad paskui jaisiais pripildyti organą. Taip, iki šiol rajonai nieko ir nedarė, tik visada dirbo nutarimus. Ir daugiau, žinoma, jie nieko ir negalėjo daryti, kadangi nieks nenurodė rajonams jokių veiksmarodžių.

III-asis Susivažiavimas nutarė iš rajonų išrinkti Veikiamąjį Komitetą, tąjį Komitetą, kuris ištikrųjų turi būt visa šaknis, širdis Sąjungos. Bet rajonai ir į tą atsižvelgė šaltai, be jokio rimtumo, tarsi, visai į svetimą, nereikalingą dalyką. Tapo pavesta visas veiksmas Pildomajam Komitetui.

Laikui bėgant vis-gi tapo išrinkti atstovai nuo kelių rajonų į V. K-tą. Bet jų išrinkimas tik ir baigėsi ant to, kad «išrinko». Išrinktieji laukė, kad bus kas nors jiems pavesta «veikt». Bet veltui laukimas. Kas gali pavest, kad tų pavedėjų nėra. Jeigu yra, tai ir jie pats nežino. Iki šiol, kiek žinoma yra išrinkta nuo šių rajonų: Connecticut Valstybės (I r.), Philadelphijos (II r.), Pittsburgo, New Yorko-New Jersey, Massachusetts ir Illinojaus Valstybės. Nekurie iš šių rajonų atstovai buvo bandę pradėti veikti, susirašinėti ir suvesti į tvarką atstovus. Bet ne visi atsiliepė ant prišaukimo. Bet kurie ir atsišaukė, tai taip visų skirti buvo manymai link veikimo, kad pasirodė, suėjimas į tvarką yra negalimas per laiškus.

Esant tokiam dalykų stoviui, manėme nors koki tris suėiti į krūvą ir bendrai apkalbėti mus veikimo takus. Turėdamas savo ypatingus reikalus aš nuvažiavau į Brooklyną, kur suėjome su IV rajono atstovu dr-gė M. Račiute. Čion mes dažinujom, kad mes esam jau keli draugai V. K-te, ir kad mes jau darbą galime varyti, tik reikia mums susitvarkyti. Ir, apsvartę reikalus, mes radome reikalingu: atsišaukti viešai per organą į visus rajonus ir jų atstovus. Atsišaukimo tikslas šis: Mums reikalingas susivažiavimas, be kurio mes negalėsime išdirbti jokio veiksmarodžio savo darbui, kadangi, kaip sakiau, per laiškus sutvarkyti viską negalėsime jokiū būdu, kas užimtų daug brangaus laiko, ir be rezultato. Vietą susivažiavimui paskiriamė Brooklyną, kuris yra beveik centras visiems

rajonams, išskiriant Illinojaus Valst. rajoną ir Pittsburgo. Laikas, tai viduryj vasario (16 d.). Kelionės lėšos, mūsų nuomone, visai nesunku pakelti kelioms kuopoms, t. y. rajonui, kadangi vargiai kuriam rajonui perviršys 5 dol. (išskiriant tolimuosius). Taigi, šiuomi užkvičiame, kad rajonai kuogreičiaus apsvartytų tą reikalą ir duotų žinot mano adrisu, ar sutinka ar ne. Kurie rajonai da neturi išrinkti atstovo, lai pasiskubia jų išrinkti.

Nekurie gal manys, kad tą viską apdirbs IV Susivažiavimas. Tas manymas būtų labai klaidingas. Susivažiavimui esti lengva apsvartyti toki dalykai, kurie yra jau padaryti ir kurie reikia tik priimti, arba tik pataisyti. Nauji-gi dalykai, prieš Susivažiavimą nepakelti, kaip mus parodė praktikoje, yra labai keblūs išrišti susivažiavimuose, ir beveik neesti įvykinami. O veiksmarodžio V. K-tui pilno vargiai ir mūsų būsimoje konstitucijoje galima laukti.

Taigi, mes manome, kad draugai, supratę svarbumą šio reikalo, ilgai neatidėliodami paims savo konferencijose, arba šiaip susirinkimuose į akylą apsvartymą ir greitą jo įvykinimą. Visi susinešimai šiame reikale tur būt adresuojami ant mano vardo.

Su socijališkais linkėjimais visiems draugams Sąjungoje

Narys V. K-to nuo II rajono *A. Bernotas,*
228 Gerritt str. Philadelphia, Pa.

Apie moterų skyrių «Kovoje».

Mēs, 52 kuopa, New York, N.Y., paduodame įnešimą:

Kad Sąjunga paskirtų dalį savo organo, «Kovos», vien moterims ir jų reikalams; kad tokioj laikraščio dalyje būtų talpinama visokios žinios, lytinės moterų judėjimą ir moterų korespondencijos.

Tokių žinių arba korespondencijų pritrūkimas, kad redaktarius parūpintų ar vertimų arba originališkų raštų, kurie privestų moteris prie pažinimo savo padėjimo ir atgavimo savo tiesų.

Iki šiol, nors Sąjungos tikslas buvo ir yra — platinti apšvietą tarp visų darbininkų lygiai be skirtumo lyties, bet pasirodo, kad vyrai mažai atydos atkreipti ant moterų, kurių padėjimas daug blogesnis net ir už prasčiausiąjį padėjimą vyro. Kad pasekmingiau tarp moterų paskleisti apšvietimą, reikia daugiau prisitaikyti prie jų gyvenimo ir dalykų, kurie arčiau rišasi su jomis, nes da moteris (su keliais išėmimais) nespėja su vyrais dalyvauti, ir tokiu būdu liekasi užpakalyje, be mokslo, be literatūros ir be vilties.

Vardan 52 kuopos

Sekr. *K. Ciuberkis,*
540 Canal St. New York City.

LSS. Literatūros Komitetui. N 1.

27. XII. 07.

Draugai! Pridėtas čia 52 kuopos įnešimas, apie tai, kad «Kovoje» būtų nuolatinė moterų klausimui paskirta rubrika, matomai skiriamas visos LSS. referendumui, bet kadangi tai lytisi geriaus tik redakcijos, tai sekretorius man jį perdavė, ir aš dabar siunčiu Lit. Komitetui. Malonėsit išreikšti savo nuomonės ir nuspręsti.

Nesuprantu, kodėl «moterų (rašytos) korespondencijos» turėtų tame skyriuje tilpti. Juk moteris gal rašyti ne apie moterų reikalus.

Su draugiškais sveikinimais

Redaktorius *J. Baltrušaitis.*

December 28 d., Brooklyn, N.Y.

DD-ms L. Komiteto ir Redakcijai.

M. Draugai!

Šio klausimo suprasti aš nemoku palei įnešimą. Įnešimas skamba, kad paskirti «rubriką moterų raštams» — turbūt norėta pasakyti: moterų klausimo gvildinimui... Aš manau, kad mūsų

Pittsburgo. Laikas, kuriam nuomone, visai kadangi vargiai (nuomosius). Taigi, svarstyti tą reikę. Kurie rajonai t.

Susivažiavimas. Rimui esti lengva r kurie reikia tik eš Susivažiavimą keblus išrišti su reiksmarodžio V. e galima laukt. urbumą šio reika, arba šiaip susi- kinimą. Visi su- nano vardo.

Sąjungoje
A. Bernotas,
Philadelphia, Pa.

Įnešimą:
os», vien mote-
būtų talpinama
rų koresponden-

kad redaktarius
e privestų mote-
lesų.

platinti apšvieta
pasirodo, kad
padėjimas daug
d pasekmingiau
prisitaisyti prie
, nes da mote-
utį, ir tokiu bū-
e vilties.

K. Ciuberkis,
New York City.

N 1.
27. XII. 07.
tai, kad «Ko-
rika, matomai
lytisi geriaus
dabar siunčiu
r nuspręsti.
lencijos» turėtų
moterų reikalus.

Saltrušaitis.

Brooklyn, N. Y.

mą. Įnešimas
turbūt norėta
u, kad mūsų

draugas redaktorius ir be kuopų įnešimų paskirtą rubriką tam klausimui, jeigu rastųsi medegos jau apdirbtos, arba sądarbininkų.

Ką reikš «rubrika», jeigu nebus medegos kuom jos užpildyti. Sutinku, kad pakelti tą klausimą ir užkviesti sądarbininkus, o radusies sądarbininkams, tada tik paskirti rubriką.

Nuo redaktoriaus negalima reikalauti, kad specialiaškuose klausimuose užpildytų rubrikas. Tas nuo jo priguli.

J. Szukys.

Brooklyn, N. Y. XII. 29. 07.

Drg. Žiurini ir «Kovos» redakcijon.

Paskyrimas «Kovoje» tam tikros rubrikos moterų judėjimui gali būti paremtas tikrai ant šių dviejų pamatų: 1) jeigu mes turėtume kokią moterų organizaciją, kuri išpažindama tą patį programą, ką turi ir LSS., pasiskirtų sau «Kovą» už organą, arba jeigu — nors ir be to — 2) būtų «Kovos» redakcijoje jau prisiūtų tame klausime straipsnių, o redaktorius atsisakytų juos talpinti. Kadangi nē to nē kito tokių pamatų nēra, tai aš nepritariu r u b r i k a i.

Iš redaktoriaus prisegtos pasargos aš matau, kad jis neatsisako tokių straipsnių talpinti. Tik, reikia, manyt, kad tų straipsnių neapsčiai «Kovos» redakcijon pačios moteris arba ir tuomi interesojuantis vyrai prisiunčia. Tai kam tat bus ta rubrika?

Su meile Jums ir socijaliaiškai revoliucijai

J. O. Szirvydas.

Naugatuck, Conn. 9. I. 08.

«Kovos» Redakcijai.

M. D.

Įnešimui, kad paskirti «Kovoje» tam tikrą rubriką vien tik moterų raštams, nepritariu dėl šių priežasčių:

1) Socijalistai ne skirsto ypates ar organizacijas, bet jas vienija, nes tik vienybėje — galybė.

2) Dirbant socijalizmo labui moters turėtų eit išvien su vyrais, taigi ir rašyt.

3) Talpinant moterų korespondencijas rašytas apie abelną judėjimą etc. skyriumi ir jas skirti nuo vyrų, padarytume juokingą darbą, iš kurio gal ir mūsų priešai gardžiai pasijuoktu, nes tai būtų tik žaislai, o ne apšvietimas moterų.

Norint pastumėti prie darbo mūsų moteris, patarčiau užkviesti visas lietuviškai rašančias moteris prie darbo s y k i u s u v y r a i s ir išti jų (moterų) klausimą.

Jeigu matyčia esant daug raštų «apie moterų klausimą», tai tokiu rubrikai mielai pritarčiau. Bet pakol tokių raštų užtektinai nēra, tai moteris pačios po draug su vyrams turėtų rūpintis apie pakėlimą moterų, tik ne rubrikomis ir skirstymaisi nuo vyrų, bet dirbant išvien su vyrais.

Teip aš suprantu tą įnešimą, o gal ir klaidingai.

Jums ir socijalizmui

B. Žiuryš.

Atsišaukimas į draugus Conn. valstijos.

Draugės ir draugai! Gyvendami vargo bangose, mes nē ne juntame kaip metai prabėgo. Rodos, kad baigėme senus metus, o su jais ir vargus. Bet visai kas kitas: naujiems metams atėjus, vargai visi su mumis tebēra. Todėl, draugai, sukruškime šiais metais truputį energiščiau pasidaruoti.

Pirmas dalykas, ką mes turime veikti: turime pratintis rinktis į susirinkimus kuo skaitlingiausia ir visus klausimus svarstyti visapusiškai, be karščiaimų, teip, kad klausimas prigulėtų žmonėms, o ne vienai kokiai ypatai. Pereitais metais man teko prisi-

žiūrėti, kad labai mažas skaitlius draugų lanko susirinkimus, klausimais labai menkai interesuojasi ir tas regis nepriduoda jiems energijos prie darbo. Antras dalykas: mus da klūdo mūsų ypatingumas, mes tankiai kedendami draugijos klausimą nukrypstame į ypatingus klausimus, ir iš to kyla nesusipratimas tarpe mūsų, ir neapdykanta drauge gema prieš vieni antrus.

Trečias dalykas: prasidėjus krizini (bedarbei), mūsų draugai visai nenori ateiti į susirinkimus ir dalyvauti juose, nes jau galvos tik vienoms bėdoms prikūmštos. Draugai! Mes galime bėdavoti, verkėti ir dantimis griešti, bet vargas to neklausys ir nekris nuo mūsų sprando, nes jis paeina nuo žmonių ir žmonės jį gali panaikinti, susivieniję visi ir veikdami vienas už visus, o visi už vieną. Draugai! Kad mes neturėtume, kaipp varguoliai, vieni ant kitų šnairavimo ir su tuo neklūdytume savo numylėto darbo, tai aš nors trumpai čia parodysiu prispaudėjų darbus ir kas tik turi žmogaus jausmą teprimena sau ir tegul stoja panaikinti šias nedorybes, t. y. verguę ir žudymą žmonių per betvarkį surėdymą draugijos. Valdžios apyskaitos parodo, kad ant gelžkelių nuo 1896 m. lig 1905 m., t. y. per 10 metų išžudyta yra 656,957. Per gruodžio mėnesį praėjusių metų anglių kasyklose žuvo darbininkų 839. Pagal kongreso patyrimą 1900 m. vaikų, dirbančių buvo 1,750,178. Apie bedarbius žmones kožnas mato, kad jų dabar yra pilna visur, tik primenu, kad New Yorke nebeteko pastogių 30,000 bedarbių, o tuo pat laiku, kada žmonės kraujuose ir varguose žūva, kapitalistai dieninio uždarbio ima apie po 1,000 dolerių, ir su dailiom panom hoteliuose lēbanja. Kunigai, turėdami šiltas vieteles, mus ramina posmertinėmis gerybėmis, o socijalistus keikia, niekina, nes tie mat ant žemės mato gerybes, tik, sako, reikia darbininkų vienybės ir susipratimo.

Todėl mums matant tas visas baisybes, nelieka kas kitas veikti ir nēr kaip išeiti iš to parazitiško surėdymo, kaip tik vienytis po socijalizmo vėliava, t. y. prigulėti prie LSS., lankytis į susirinkimus, skaityti raštus ir varyti agitaciją, kuo greičiau numesti bučerius nuo kraugeringo sosto, o įsteigti draugišką rėdą, paremtą ant lygybės pamatų. Žmonės, draugai susipraskim ir veikime pradėtą darbą visuomenės labui.

Kuopos savo susirinkimuose tarkite rengti prakalbas, diskusijas; kur nēra kuopų, gal randasi nors vienas protaujantis, tai tegul kreipiasi į rajono organizatorių, o jis noriai pagelbės sutverti kuopą ir rengti prakalbas. Taigi prie darbo, draugės ir draugai! Tegriūva betvarkis surėdymas, teįvyksta socijalizmas!

Su pasišventimu jums ir socijaliaiškai revoliucijai

Jūsų I Rajono organiz. K. Liutkus,

71 Pine St.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės po pieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinimų. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpintos.

Minersville, Pa. Kiekvienas žmogus laukia geresnės ateities. Ir aš laikiu. Bet labai daug apsirinku. Kaip gyvenau Minersvillėj treji metai atgal, tai žmogus galėjai darbą da ir pasirinkti kad ir žiemos laike, bet dabar tie laikai praė-

jo, pas kozną darbavietę stovi burys rankpelnių ir maldauja darbdavio pro verksmus, idant duotų vietą užsipelnyti duonos kąsnį, prašo pagelbos, sakydami, kad turi pačią ir vaikus alkanus... Darbdavys ant to visai atydos neatkreipia, išdalies nė negali pagelbėt. Jeigu koks žmogus pametė kokioj skylėj dirbęs, negalėdams ant maisto uždirbt, tada duoda maldaujančiam: eik ir smaukis, kas darbdaviui galvoj; jisai turi gana darbininkų; kaip tu nedirbsi, tai kitas dirbs. Tas pats atsitiko ir su mumis. Glen Pour'e dirbome, kaip pajungti, ir nieko uždirbt neįstengėme. Nutarėm sustot dirbė ir pareikalauti didesnio užmokesčio. Savaitė kaip stovime ir nežinom, ar susimylės, ar ne – sunku atspėti. Taigi dabar aš jau nusitjojau svajojęs, kad darbininkas gali kada nors sulaukti geresnės ateities, laukdamas rankas sudėjęs.

Šiais naujais metais stokim kiekvienas,
Tegul sugriuva prispaudimo sienos.
Tad laimė ir laisvė mūsų pusėj bus,
Kai tyronų valdžia ir retėžiai žus!

Jonas Kancierius.

Allegheny, Pa. Darbai čionai eina nelabai gerai, nes buržuazai apstabdė savo dirbtuves ir daug darbininkų, teip ir mus draugai palieka be jokios vilties. Buvo pradėję mokėt už darbą popiergaliais, arba bankų čekiais; tas traukėsi per du mėnesius. Daug buvo tokių atsitikimų, jogei turėjo darbi-

Kelione i užsieni.*)

KAD tu žinotum, kaip aš sieną perėjau, tai pats stebėtumeisi. Atvažiavus Jurbarkan, pasirodė kitoniskai nebegalimo pereiti, kaip tik su agentais – žydais. Susidrejo 12-ka rublių. Atvažiavo anksti rytą pas garlaivį, ant kurio aš nakvojau, tas pats žydas su dideliu, baisiai liesu sarkotu, įsisodynęs mane, gabeno per miškus, per raistus ir atvykus prie sienos liepė išlipti, nuvedė į mišką ir ten prispyrė atiduoti pinigų, o pats, su pinigais nuėjo, o mane paliko gulėti miške. Palaukus kokį pusvalandį sugrįžo ir liepė sykiu eiti. Einam. Kur-gi nuves tas velnias, – misliju sau vienas. Ar gi į nagus paduos. Žiuriu stovi vienas kareivis, kitas, trečias, gal but kokia 20.

— Nugi kur tu, velne, vėdi? – klausiu jo
— Still!... – buvo atsakymas

Atėjom jau visai arti. Ar stvers, ar kokį galą. Žiuriu – neima, o kelią rodo, kur eit ir liepia nebėgti. Toliaus stovintis atvedė pas kasamąjį griovį ir liepė peršokt. Griovį kasa tiesų ir išlygina sieną; pirmiaus ejo rubežius upeliu. Aš įsimaišiau į tarpą kasančių griovį darbininkų. Vienas ko tik

*) Ištrauka iš laiško žinomo revoliucionieriaus pseudonimu „Švogeria“. Kūriam išėjo valdžios nusprendimas tūpti kalėjiman. Dabar jis užrubežyje ir baigė savo mokslą – mediciną.
J. K r u m a s .

ninks didelę painę, pakol apmainė tuos čekius ant pinigų. Štai vienas atsitikimas Pittsburgo mieste. Vienas ženotas žmogus dirbo triubų pabrūke («Pipe Mill»). Atėjus išmokėjimo dienai («pėdė»), jis gavo 20 dolerių; parnešęs namo jis padavė savo pačiai ir nusiuntė į štorą, kad ką nupirktų valgyt. Tai buvo subatos vakaras. Moteriškė pervaikščiojo keletą krautuvių ir niekas neišmainė to čekio ir dėl tos priežasties turėjo sulaukt panedėlio beveik nieko nevalgę. Panedėlyj turėjo eit į banką ir išmainyt tą čekį, tada nusipirko valgio.

J. Slasovyčius.

Coaldale, Pa. Mažas čia miestukas, nelabai apsigarsinęs. Darbai čia vien tik anglių kasyklose. Lietuvių čia yra apie 300. Apšvietimas labai žemai stovi jų tarpe.

Kitokių laikraščių nematyt kaip tik «Saulė» ir tas daugiau nepareina kaip trys ekzemploriai. Yra čia keli vaikinai biskį apšviestni. Susirinkę jie pas Andrių Žaldarį, pasikalbėjo apie sunkų savo padėjimą, padainavo kelias revoliucijos dainas; viens iš draugų užminė apie mūsų tėvynę Lietuvą, kaip ten mus broliai didelį vargą kenčia ir sumanė paaukaut po kelis centus, Buržinsko motinai ir Liaugmino moteriai, kurios likę siratoms be užtarėjų turės sunkų vargą vargt iki grabo lentai, ir sumetė Buržinsko ir Liaugmino šeimynoms 2.50. Paskiriam po pusę ir pasiunčiam per «Kovos» redaksi-

lopeta žemių per burną nesudavė. Kiti už neapsižiurėjimą iškoliojo jį. Matau – stovi balti stulpai su pabraižytais areliais; nežinau, ar perėjau jau per sieną ar ne, bet paklausęs darbininkų, gavau atsakymą:

— Jau...

— Jau! – sušukau aš, ir linksma ir gera pasidarė. Einu krantu griovio, nieks nieko nesako ir aš taikaus pasitraukti toliaus, šoku per vandenį, gerai išsimaudau, bet, nieko nepaisydamas, drožiu per dirvą į kelią. Pakelėj ari buras lubinus.

— Padėk Dieve! – sakau jam.

-- Dėku! – atsako jisai.

-- Ar gerai aš einu į Smalininkus? –

— Ne, eikit į kitą pusę, ten kur karčema stovi!

Teip sakydamas parodė botagu, kur man reikia eiti, aš buvau bedrožias visai į priešingą pusę; galvo, mat, apsisuko.

Grįžtu keliu. Netoli sienos, paplentėj, stovi murinė karčėma, kokias pirmiaus galima budavo rasti Lietuvoj. Šaukia kazinkas. Atsigrįžtu. Žiuriu – mano žydas – agentas. Šaukia už-eiti į karčėmą ir «Rieber-šnapsą» išsigerti. Pripylė kokios tai geltonos sriubos. Makt. Fui, koks negardus.

-- Tai nie Lietuvos krupninkas, – sakau aš. Kviečia daugiau gerti. Atsisakau. Keliu nam Smalininkų linkon. Paprastas, jaunais medeliais nusodytas plentas, šviesiai spindančioji melynų dangaus padangėsi saulė, laimingai pereita siena, dirbantieji ant laukų žmonės, tas viskas daro malonų ir gerą įspudį. Teip gera, teip linksma, teip laimingai save jauti ir pilna krutine liuosai trauki į save tyrą rudens orą. Tie

ją, R.R.K.-tui.

F. Slapukas.

Oglesby, III. Pas mus buvo gruodžio 31 d. «Gedimino» dr-tės balius. Man įdomu buvo pažiūrėti, koksai tas lietuvių balius, o da ypatingai draugystės. Mislyjau ką nors naudingo pamatysiu. Bet kur tau! Įeinu: daugiau nieko nematyti kaip tiktai vyrai užpiltoms «byru» akimis. Paskui tiktai bačka po bačkai iš apačios ant viršaus eina, bufietas papludęs alučiu. Toliaus kas iš to išėjo. Gėrus, reik ką nors kitą pradėti, kaip sakant, su kumsčiais viens kitam kaulus padailinti. Susikibo ne ant juoko du vyrai: vienas «Antano» draugystės pirmininkas, N., antras «Gedimino» dr-tės pirmininkas K., ir pradėjo stumdytis. «Antano» dr-tės pirmininkas buvo drutesnis, tai «Gedimino» dr-tės pirmininkui trenkė per nosį, kad tas turėjo apsilieti krauju. Jie, žinoma, kaipo tikri krikščionys, ne užmiršo padaryti paminklą Naujiems metams: apsiliojo krauju...

Tai tokie mūsų vietinių draugysčių baliiai, ir toksai pat visų lituvių gyvenimas pas mus Oglesby. Lietuvių čia nemažai. Anglių kasyklose sunkiai uždirbtą centą skubinas kuo greičiausiai į salioną nunešti. Paskui, kad paskutinį centą pragrėję nebtur kuo maitintis, prisiein badauti.

Oglesbietis.

baisų, baurų Maskolijos įstatymai jau ant tavęs nekabo. Tavęs kalejman jau nekiš, nešaudys, nekarstys... Bet tai melagingi jausmai. Pasirodo, kad ir čion biurokratai daug baisnesni ir biauresni gyvuojal... Pasirodo, kad tai Rusijos biurokratai ir jos visas valdiškasis gyvenimas, yra tai tik biauariai nuimta kopija, kad tai ir čionai ypač tavę, Maskolijos pabėgėlių, gali suimti, atiduoti naguosna budelių – žandarų... Ir su manim beveik tas pats atsitiko, bet kokiu tai budu iš nagų paleido. Atvykus Smalininkuosna, užėjom pas žydėlį, kur už markę gavau šmotelį mėsos ir vos mažą torielkaitę zupės. Apėjau visą miestelį, pamačiau neįdilius murinius jo namus, švariai užlaikomus, gatvę nesena is kaštonais nusodytą, kur vaika (kas man labai buvo stebėtina) dažu nuo medžių ju vaisius-kaštonus, pamačiau, storą nutukusį policistą su jo kryžeiška kepure; dirstelėjo baisiai į mane, bet praslinkęs pro šoną nuėjo uosto linkon. Apėjęs visą miestelį, nuėjau ir aš uostan, kur buvo jau atėjęs iš Jurbarko garlais su pasažieriais ir prekėmis. Į butą stovintieji policistas ir valdininkai neįleido manęs, nes tenai ėjo baisi krata. Iš visų pakampių traukė skryniais, maišus, puodus, bačkas, dėjo ant svarų ir atsverę ėmė mokestį – akčyzę. Gaidžiukai su vištomis ir tie neišsitemko. Iškišę galvas per plyšius, kurkdami ir čirkšdami keistai žiūrėjo į nutukusius vokiečių snukius, o ypač į keistai apsitaisiusį šatžmoną – policistą. Papirosams ir tiems kliuvo. Atskaičius aukščiaus 25, niekuriems prisiejo ir Nemuno dugną paregėti. Kabinasi net prie naminių drabužių, reikalingiausių daiktų, už kuriuos taip pat nor mokestį atlupti.

New York City. Gruodžio 15 d. p.m. šiaurinėj dalyj at-sibuvo prakalbos, parengtos 52 kp. LSS. Buvo užkviestas drg. Antonovas; jam nepribuvus kalbėjo drgg. Šukys ir Grinius. Po kalbų buvo statomi klausimai. Buvo mat sakyta, kad ir iš publikos gali kas nori kokį klausimą statyt. Kalbėtojai išrišo aiškiai užduotus klausimus. Publikos visai mažai prisirinko, o moteriškės nei vienos. Ar ne gėda moteriškėms, kad nesilanko į tokius susirinkimus. O gal vyrai jų neleidžia? Ant pabaigos buvo užklausta, ar ne butų reikalinga sutvert kuopa LSS. Pakėlė rankas, kurie to geidė, tiktai trys. Tai aišku, kiek aukštai supratime stovi, mus miesto lietuviai.

Propagandistas.

Naugatuck ir Union City, Conn. Jau ir čia darbai aptuko, ir mės pajutom krizį, atėjo bedarbė... Čia yra 5 gumos dirbtuvės; viena jų sustojo ir paleido į 400 darbininkų: dėl ko sustabdė, da nežinia; kitos dar dirba, bet nepilną laiką. Darbininkai vaikščioja nusiminę, nes nė vienas nežino, kada pradės dirbti. Tarpe bedarbių yra nemažai lietuvių. Apšvietimas tarpe lietuvių visai žemai stovi, retas teskaito kokį laikraštį, per dienas salionuose praleidžia linksmai laiką. Jau ir draugai nenori lankytis į LSS. kp. susirinkimus. Draugai, kurie neina į susirinkimus, negali atnešti jokios naudos mūsų Sąjungai. Draugai, mės neturim jokio pasišventimo, o jau

Ant galo pasibaigė krata ir mus įleido į vidų. Nespėjau įžengtį į vidų kajutos ir porą žodžių prasitarti su vienu zydeliu, kaip užpakalyj išaugo toji pati biauorioji «morda» policisto, ir kibo prie manęs. Paklausus, ar aš moku vokiškai ir man atsakius: «Ja, wohl!» – pareikalavo paso. Išsiėmęs, paduodu juodą knygelę. Ilgai varto jisai, žiuri ir šiaip, ir teip, rodo privatiškai apsirėdžiusiam, kokiam tai, turbūt, šnipui, sugrąžiuo atgalios, klausdamas, ar nuo gubernatoriaus išduotas. Aš vokiškai atsakiau: «teip», ir jis sugrąžino atgalios. Paklausęs, iš kur ir kaip ir kur važiuoju – atsitraukė. Numirusios mano blusos atgyjo. Rodėsi jau man prišakyj žandarų rankos, kalėjimas etc., bet dabar keliauju toliaus ir viens sau maštau.

— Turbut, prusas po pietų buvo, delto ir durnas, kaip žmonės sako... Kvailiai, jūs kvailiai, kad užsienio paso neatskiriat nuo paprasto?!... Pasirodo ne vieni tik toki kvaili maskolių policistai.

Kaip girdėti, tai visoj Vokietijoje teip biauariai elgiasi su Rusijos emigrantais, (ypač po pasimatymui kaiserio su Mike (caru) Svinemiunde) jau nekalbant apie kankinimus emigrantų keliaujančių Amerikon. Pasirodo, kad pačioj toj Tilžėj galybė šnipų, tarp jų yra ir bobų. Tankiausiai važinėja dviračiais, slankioja apie ginklų krautuves, ir restauracijose. Pasirodo, kad ir čionai policija smarkiai žiuri ateivius ir jei kokios, perduoda žandarų rankosna. Laimė, kad aš turėjau juodą pasą ir teip išsisukęs keliauau Nemunu toliaus. Pusiau trečią sušvilpęs tris syk, garlaisvys pradėjo baisiai šnypdamas,

laikas pradėti sukristi prie darbo!

J. Ryšys.

Mahanoy City, Pa. 46-ta kuopa LSS. sausio 6 d. vaidino komediją «Lėkė kaip sakalas, nutupe kaip vabalas». Žmonių buvo susirinkę pusėtinai burys; visi gražiai užsilaikė.

Aktoriai savo roles išpildė nepergeriausiai. Griežė p. Bačkausko orkestra, deklamavo eiles K. Petriukiūtė, Ona Skučiuotė, Ona Paserpskiūtė. Pastaroji deklamavo be akcentų ir per daug anglovo. Viskas atsiliko nuobodžiai, nes nieko satyriško nebuvo įmaišyta.

A. B. Strimaitis.

Springfield, Ill. Užstojus naujiems metams pasirodo ir naujas darbų apsisojimas... Anglių kasyklos apsisoja; kai kuriose dirba tik dvi dieni per savaitę. Taigi pakilo gandas tarp darbininkų ir karčiamininkų apie blogus metus. Net 50 karčiamininkų nepirko «laisnių». Žmonės pradėjo mislyti ir susiprasti; pradeda daugiau atminti ir apie kovą už laisvę Lietuvoje. Pas A. Makricką per naujus metus svečiai sumetė 3.50. Paskiriam aukas pusiau: revoliucijai ir literatūros fondu. Renkant aukas atsirado vienok tókių, kad be kepurijų išbėgo laukan iš baimės.

J. Studentas.

Chicago, Ill. Darbai čion kaip ir stovi. Tie darbininkai, kuriuos seniaus neatleido, da dirba, o naujų neima. Tukstančiai žmonių vaikštinėja apie pabriku vartus, laukdami darbo.

sunkiai dusaudamas ir supurtenęs vandenį, trauktis iš tam tyčioms padaryto laivams uosto. Pasidaro ant širdies daug ramiau ir linksčiau, nes liko tos «mordos» policistų, ten toliaus lieka baltuojanti sienos stulpai, lieka ir dingsta saulės migloje žaliuojanti Lietuvos kalneliai ir «nolens-nolens», nors mintųj trauki:

— «Sudiev Lietuva»...

Giliai suspaudžia širdi, primena verkiančius, apleistus senus tėvelius... Paveikslas už paveikslą veržiasi į galvą. Tekantis Nemuno vanduo išrodo jau nebetuo vandenėliu, kur tekėjo pro aukštus, nugriuvusius kalnus ir gilius skriodes. Veidas jo pasidaro rustus ir šaltas ir jis jau širdies mano ne-traukia. Nors toks pat garlaivis, kaip apie Kauną, nors tie patys pasazieriai žydai, smulkiosios ir stambiosios pramonės vaizbininkai, girių pirkliai, bet apžėlę žilvičiais Nemuno kraštai, be aukštų krantų, tankiai rukstantieji aukšti lentpiuvių kamynai jau liudyja kitą. Jau matai sėdant į garlaivį tik nutukusias, buržuiskas «mordas» buržujų — prusokų, į viską žiurinėčių su koku tai paniekinimu, šaltumu.

Antanas Švogėris.

Tarpe čionykščių lietuvių menkas tėra susipratimas, daugiausia tai «saliunų broliai». Tautiškai-politiškai susipratusių tėra vos menkas burelis iš tukstančių Chicagos lietuvių. Tiesa, yra daug pašelpinių ir šiaip draugysčių, daugiau, kaip kuriam nors kitam Amerikos mieste, bet paklauskime ką jos veikia apšvietimo naudai? Atakymas lengvas: nieko, o nieko!... Iš didelės daugybės tų draugysčių vos kelios tėra liuosos nuo mūsų «dušių ganytojų kilpų», o daugiau visos po kuno skvernais; jeigu tokios draugystės sąnarys neturėsi kuo užsimokėti už velykinę išpažintį (nuo 6 iki 8 dolerių), tai tau ir pasakys kaip Puriškevyčius antrojoj Dumoj: «Eik lauk!» Jeigu nuėjęs į tokios draugystės mitingą, Dieve sergėk, ką išsitarai apie revoliuciją ir mūsų brolių ten kovojančių sušelpimą, tai, jei busi draugystės sąnarys, žinok, kad busi išbrauktas iš sąnarių skaičiaus, ir dar gausi vardą «masono, vagies ir ištvirkėlio»; o jei busi pašalinis, tai tikėkis, kad tave kunigo pakurstyti «karžygiai» ant visų keturių iš svetainės išprašys laukan...

S. Strazdas.

Oglesby, Ill. — Buvo ramu, bet dabar jau nebramu. Gyvenom linksmai, alučio gėrėm kiek norėjom, nieks mums žodžio nesakė, kad blogai darom. O dabar, — kad juos plynia! — pradeda atsirast tokių, kurie sako, kad mes negerai darą. — Teip kalba mūsų Oglesbiečiai lietuviai. Pas mus matai toksai įvedimas: jeigu nueini ar pas draugą, ar pas kokį pažįstamą, tai turi tuojaus už 10 centų parnešti «byron»; jeigu neparneši, tai busi kiaule pavadintas; jeigu sakysi, kad negerai, tad atsakys, kad amerikiečių mados nežinai. Kaip nueini pas anglus, rodos, visai tokio įvedimo nėra.

Sausio 5 d. nedėlios naktį vienas lietuvis sudegė degtinėj.

Praded kalbėti apie socialistus; buk koksai socialistas atvažiavęs iš Lietuvos, jau ir daugiau pradeda rasties tokių pat kaip ir jis. Kokie mandragalviai pradeda kalbėti; kad socialistai esą bedieviai negerai žmonės, streikus kėlę; geri žmonės esą tie, katrie norį dirbti, bet jie neburį darbo.

Pas mus dabar parein trys pirmeiviški laikraščiai: «Žarija», iš Skotijos «Rankpelnis» ir «Kova».

Oglesbietis.

Rochester, N.Y. Kalėdos ir Nauji metai, praėjo kaip nebuvo nepalikdami apie save didelių atminimų, bet tarpe vietinių lietuvių liko nepaprastas atminimas. Antrą dieną kalėdų buvo paprastai vadinant teatras; parengė teatrališka Vaičičio [pirmeivių] draugija. Buvo vaidinta «Kovoje už laisvę» ir «Neatmezgamas mazgas». Viskas nusidavė kuogeriausiai, tik publikos visai mažai buvo. Tas tai nieko, tik ot kas tarpe vietinių lietuvių pasidarė: perskilimas į dvi partijas; į pirmeivius ir atgaleivinus. Tą padarė neperseniai čia atsitrankęs iš Plymouth, Pa., tamsybės oratorius, kuugas V. (Vizgirda? R.). Jis tuo ėmėsi smarkiai «naikint bedievius». Jis nori čia sutvert parapiją. Plymouth'e turėjo viską gata-

tėra susipratimas, politiškai susipr. Chicagos lietuvių, daugiau, kaip paklausime ką jos ras: nieko, o nieko kelios tėra liuogiau visos po kurarys neturėsi kuo (8 dolerių), tai tau moj: «Eik lauk!» Dieve sergėk, ką ovojantių sušėpi kad busi išbrauk «masono, vagies is, kad tave kuniš svetainės išpra-

S. Strazdas.

par jau nebramu. jom, nieks mums — kad juos ply kad mėš negerai uviai. Pas mus raugą, ar pas ko pparnešti «byro», leigu sakysi, kad nes nežinai. Kaip nēr. is sudegė degti-

oksai socialistas dą rasties tokių kalbėti; kad so- s kėlę; geri žmo- darbo. ikraščiai: «Žari-

Ojlesbietis.

ai, praėjo kaip imų, bet tarpe s. Antrą dieną engė teatrališka nta «Kovoje už usidavė kuoge- i nieko, tik ot as į dvi parti- erseniai čia at- us, kunigas V. int bedievius». ūjo viską gata-

vą, o reikė pabėgti, o čia nieko nėra, tik keli šimtai dolerių sudėta, tai tik suvalgyt per žiemą ir vėl gal reikės bėgti...

Šiuo laiku darbai pabriuose prastai eina, kaip ir kitur; pribuvusiam sunku darbą gauti. Žmonių be darbo yra gana daug. Daugelis pabriku atstatė beveik po pusę darbininkų, o pasilikusius prižiūrėtojai vis ragina, kad greičiau dirbtų, mat nori, kad padarytų darbo tiek, kiek pirma visi padarydavo. Nusiskundžia darbininkai viens kitam, kad sunkiai dabar reikia dirbti. Prižiūrėtojai da gązdina, kad nenori esą gerai dirbti, tai tuo atstautysiu, ba pas mane per dieną pereina šimtai, prašydami darbo. Kituos pabrikuos prašančius darbo visai kamantinėja: kaip seniai čia gyvenęs, prie kokios organizacijos priklausęs, ar esąs pilietis. Jei pilietis, tai tam da prisako ateiti panedėly pažiūrėti, o jei ne pilietis, tai pasijuokia ir viskas. — Tai teip vargšus darbininkus spaudžia ponai kapitalistai. O darbininkų tamsumas nemažas. Kitas bijosi net popieros. Štai atsitikimas. Lapkričio 20 d. susirinkime SLA. buvo nešiojama pardavimui «Kova». Negalima buvo parduoti, išsikalbinėjo visai. Ant galo buvo duota vienam, kad tik parneštų namo parodyt gaspadoriui. Tas parėjęs namo, žinoma, pasigyrė, kad pirkęs «lietuvišką gazetą». Gaspadorius pašoko: «Duok man paskaityt!» Paėmęs žiuri pirma kaip jos vardas. Pamatęs, kad «Kova», su baisiu riksmu metė ant žemės kaip rankas nudegęs, ėmė kojomis trypti «Kovą» šaukdamas, kam tu čia tą biauurybę parnešei į stubą! Nešk kuogreičiausia laukan! Jo moteris sako: duok šią, į pečių įmesiu. Jis gi, kaip iš proto išėjęs rekia, kad da pečių užterš, negalėsią nė virti!... Bet pagalios susigėdo, nes svečių buvo, ir aprimo.

J.P. Merkuševyčia.

Lietuviai atstovai dūmoje. Jų yra 5: suvalkietis Bulota, kauniškiai Keinys ir Požela — priguli prie «darbo žmonių kuopos su priklausančiais», kauniškis Kuzma — prie socialdemokratų kuopos, vilnietis Cijunėlis pats nežino su kuo susidedąs, bet būčiuoliaujas su Vilniaus gubernijos dvarininkais. Pirmieji keturi arčiau tarp savęs sueina, kartu gyvena ir tveria lietuvių atstovų kuopą. Mat, taip Kuzmai socialdemokratų kuopa, taip darbo žmonių kuopa aniams trims leido savaip elgties Lietuvos reikalus sprendžiant, davė jiems vadinamasias autonomiškasias teises tame klausime. (Viln. Žin. N 215).

Lietuviai atstovai išrinkti į šias dūmos komisijas: Kuzma į žemės komisiją ir į apšvietimo komisiją, kur prisirašė prie mokymo (pedagogiškosios), kitatautiškosios ir amato (profesjonalinių) komisijų. Bulota į finansų (valstybės mokesnių ir išlaidų) komisiją ir į apšvietimo komisiją, kurioj prisirašė prie pradedamųjų ir kitatautiškųjų komisijų. Požela į persikėlimo (pereselenčeskaja) komisiją. Keinys į prekybos ir pramonės komisiją. Cijunėlis į komisiją prieš girtuoklybę.

Laiškai ir raštai gauti Liet. sociald. atstovo. Žemai tikiečio valsč., Ukmergės pav., su 7 bežemių parašais:

skundžiasi, kad nėsą kur uždirbti, o duona brangi; reikalauja žemės. Užpalių valsč. Ukm. pav., 19 parašų skundą, kad Užpalių cerkvės sargui užlaikyti prisieina mokėt po 1 r. 40 kap. kasmet nuo valako, o pravoslavų kapams aptverti po 4 rublius. Viena ir kita nutarta valstiečių pravoslavų valsčiaus sueigoj. Tie ką skundžias, nebuvo sueigoj, bet valdydami prigulinčius rusams žemės sklypus, skaitomi pravoslavų «pričte» esą. K a u n o m o k i n i ū protestas prieš valdžios teismą ant buvusiujų antrosios dūmos socialdemokratų-atstovų ir pasveikinima tvirtų kovotojų už laisvę; pagal jų prašymo, paduota socialdemokratų kuopos archivan.

(Iš «Žarijos».)

SUSIRINKIMAI IR AUKOS.

¶ Pana, Ill. Atsilankius čion draugui K. Rutkui vietinė kuopa LSS. parengė prakalbas ant 22 gruodžio. Žmonių susirinko neperdidelis būrelis, kadangi tą vakarą labai lijo.

¶ Pittsburg, Pa. Keletas draugų susirinkę pas T. Razišką, kaip rašo Vargšas, ant kučių, besidalindami kalėdų dovanomis ir linkėjimais, atsiminė savo priedermę, sumetė kovojantiems ir kenčiantiems Lietuvoje 6.25 kalėdų dovanų. 25 d. gruodžio susirinkę pas drg. J. Morkevėčių keletas lietuvių darbininkų, besilinksminkami, sumetė 3.30 Lietuvos kovotojų pašėpai.

¶ Pittsburg, Pa. 29 gruodžio buvo «Laisvės» susirinkimas, ant North Side. Besiskirstant draugai sumetė, \$ 7.00 savo draugams, kovotojams už laisvę Lietuvoje. (Visos aukos pasiūsta RRR—tui).

¶ Chicago, Ill. 21 d. gruodžio šiaurinėj dalyj jungtinės vietinės LSS. kuopos parengė prakalbas Antonavyčiaus salėje. Kalbėjo: P.M. Kaitis, P. Puskunigis, A. Siderevyčius, J. Jančevskis ir J. Švermickas; eiles deklamavo P. Karalienė, V. Ambraziejus ir S. Laukiutė. Suaukavo 4.39. Uždengus iškaščius, likusieji pinigai skiriami lit. fondan.

¶ Grand Rapids, Mich., sausio 5 d. anglų Soc. Partijos kuopa parengė viešą susirinkimą. Salė Maccabees buvo pilna žmonių, į 2000 ypatų; tarp jų patėmyta apie 50 liet. draugų. Kalbėjo Edwin Ruthven, ir Lena Morrow Lewis iš San Francisco. Paskiaus buvo bankietas. (J. Bielskas).

¶ Chicago, Ill. Vietinės liet. soc. kuopos išdraugės surengė gruodžio 22 d. prakalbas Radavičiaus salėje ant 33 gatvės. Kalbėjo P. Puskunigis, Elsbergis ir B. Šidiškis. Aukų revol. surinkta 2.73. Į LSS. įsirašė 10 draugų.

Klaidos atitaisymas: — Drg. M. R. iš St. Louis parodo klaidą «K» N 2. Hartforde, Ct., yra 49-ta kuopa, o ne 44-ta, kuri yra St. Louise.

DARBININKO KRONIKA.

«Chicago Daily Socialist» retkarčiais paima žinias iš Rusijos laikraščių. Paskutiniu laiku iš «Rieč» paimta tarp kitų ir tokia žinutė: Vilniaus kalėjime moters — politiškos prasikaltėlės padarė bado streiką (gruodžio 11 d.) kaip protestą priešais įmetimą į karcerį keturių draugių už tai, kad jos dainavo kalėjime revoliucioniškas dainas tą dieną, kaip buvo socialdemokratiškųjų atstovų byla.

Zuericho kantone, Šveicarijoje yra tarp kitų atsižymėję du kunigai (protestonai) kaip socialdemokratų: kun. Kutter, kurs treji metai atgal parašė kapitalistams knygelę vardu: «Jūs privalot» («Sie Mussen»), t. y. privalot prisidėti prie socializmo įvykinimo; antras tai kunigas Plueger. Jis buvo minėto kantono socialdemokratų partijos susivaižavime, neseniai atsibuvusiam, ir skaitė referatą apie darbininkų apsaugojimą senatvėj, bedarbėje ir tt.

«Juodoji šimtinė» atsirado ir Amerikoje. New Yorke kaikurie rusai revoliucionieriai gavo bauginančius mirtimi laiškus, jei nepertosią varyt agitacijos prieš caro valdžią.

Ant geležinkelio Canadian Pacific, Kanadoje, gruodžio pabaigoje, atsitiko paprasta amerikinė nelaimė ir 80 žmonių liko užmušta ant vietos, ir daugybė sužeista.

Atvažiavo į Ameriką iš Rusijos žinomas prof. Miliukovas, kadetas.

KĄ RAŠO LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI?

Liet. moterų susivaižavimas Kaune nutarė panaikinti degtinę ir dėlto reikalo kreiptis į dūmą. «Žarija» apie tai rašo, kad degtinės neišnaikys pasakymu: «išnaikinkim degtinę». «Reikia atsižiūrėti į tai, kodėl žmonės geria. Neprašalinę tų priežasčių, girtuoklybės neišnaikysim. Degtinė atsiranda, esant norui gerti. Bus už drausta vienoje vietoje, tai norintieji slapta, su vargu gaus iš kitur».

Apie kreipimąsi į dūmą, rašo taip:

«Moterų seimas nutarė girtuoklybę panaikinti, kreipiantis į augštuosius valdininkus, pagaliau į pačią dūmą. Įstabu, kad žada kreipties žmonai. Juodoji tai dūma. Ko gi galime laukti iš jos? Juk renkant parašus reikės įkvėpti viltį, kad ji gali ką padaryti. Ir įstabu bus toji privilegija: degtinę prašalinti iš vienos Lietuvos. Nesuprantamas bus tatau reikalavimas «rusams», kurie nenorėtų savęs gelbėti nuo monopolkos laimės, o ką jau kalbėti apie užgrobtuosius kraštus: lai geria, prasigeria ir pinigų sumoka. Žadinti viltį žmonių širdyse, kad juodoji gali ką padėti — klaidinga ir pragaištinga. Biurokratams neparanku išsižadėti didelio pelno, jie to nepadarys; svajoti apie jų širdžių perdirbimą — neverta.»

* * *

«Vienybės L.» N 3, vienas «Susivienijimo Liet. A.» narys, pasirašęs J-na Sanarevičia, savo straipsnyje «Visi protestuokim!» rašo:

«Ir štai, tik dabar, išsiaiškino, kad kiekvienas šeimos narys, prigulintis prie susivienijimo, turės prenumeruoti «Tėvynę», t. y. — jeigu šeimyna susideda iš tėvo, dviejų dukterų ir dviejų sūnų, tai šitokia šeimyna turės išmesti ant šiukšlynės kitus laikraščius, idant įstengtų užrašyti penkias «Tėvynes». Prieš tokią «šviesos platinimą» visi protestuokim!»

* * *

«Vilniaus Žinios» dabar pradėjo eiti reguliariškai, matomai skaitytojams jau nereiks laukti po pusę metų, atsiunčiant jas. Tame, matyt, bus jų ir pasisekimas. Bet vien tik tame. «Viln. Žinios» nuo tulo laiko pasidarė pirmieviškoms ir, kas svarbiausia, beabejo jos tokioms ir bus, nesvyruos, nesimėtys į visas puses, kaip pirma, nes pateko į pastovių žmonių rankas. Nuo P. Vileišio «V. Ž.» parandavojo 5-riems metams tam-tikra bendrija, po firma: Jonas Vileišis, Stanislovas Matulaitis ir Co. (kompanija). Bendrija prižadėjo («V. Ž.» pranešimas) gruodžio 8 d. 07.) vesti dienraštį be partviškai, apžiūrėt visus apšvietimo, tautos, draugijos, visuomenės reikalus, stengtis ne kliudyti tikėjimo ir bažnyčios klausimų, bet visados ginti tikėjimo ir sąžinės laisvę, svarstyti «rimtai ir bašališkai» luomų reikalus, o politikos klausimuose stovėti už «demokratiškosios visuomenės reikalus».

Tą savo prižadėjimą matomai «V. Ž.» stengiasi teisingai pildyti.

Lietuvos Soc.-Demokratų Partijos Centro Komiteto Kasos atskaita.

Už Liepos mėn. 1907 m.

Įėj o:

Liko nuo Birželio mėn.	88 23	Itub. Kap.
Paaukauta per Š.	1500 00	
	Išviso	1588 23

Išleista:

Žmonių užlaikymas	230 00	
Pašelpo Partijos nariams	36 00	
Kelionės	56 95	
Technika	24 50	
Literatūra	437 50	
Kaucija	200 00	
Draugo paliusavimas	133 83	
Pašelpo vietiniams komitetams	105 00	
Paskolos partijos nariams (Rp., Jrg., Ptr.)	80 00	
Įvairūs	12 78	
	Išviso	1316 56
	Lieka kitam mėn.	271 67

Už Rugpiūtį m.

Įėj o:

Liko nuo praėjusio mėn.	271 67	
Iš užsienio gauta	1163 46	
„ „ „	977 62	
Paskolinta (nuo A.)	200 00	
	Išviso	2612 75

Išleista:

Žmonių užlaikymas	268 00
Pašelpo	50 00
Kelionės	34 78
Technika	26 50
Literatūra	505 00
Ligonio reikalams (konspir.)	200 76
Pašelpo vietiniams komitetams*)	216 00
Įvairūs	6 33

Partijos Susivaižavimas:

*) Kauno Kom. — 85 rb., Panev. 146 r., Balstogės K. — 30, Viln. gub. — 5 r.

Prirėngimas	117.00	
Kelionės	690.28	
Butai ir užlaikymas	237.24	
Įvairūs	227.77	
		Iš viso 1272 29

Liko kitam mėn. 33 09

Už Rugsėjį ir Spalį 1907 m.

(du mėnesių)

Įėj o:

Liko nuo Rugsėčio m.	33 09
Iš užsienio gauta	100 00
Gražinta skola Rp.	5 00
Nuo draugų žydų iš Skokholmo	18 00
Iš užsienio	262 00
Iš užsienio	1750 65
	Iš viso 2168 74

Išleista:

Žmonių užlaikymas	237 00
Pašelpos	62 50
Literatūra	612 00
Technika	28 50
Kelionės	101 30
Rinkimų kompanija į Dūmą	188 64
Dr. paliuosav. (konsp.)	53 95
Pašelpos vietiniams komitetams	104 14
Įvairūs	18 96
	Iš viso 1406 99
	Lieka 761 75

Lietuvos Socialdemokratų Partijos
CENTRO KOMITETAS.

Laiškas iš Lietuvos.

..... Klausiat apie revoliuciją. Apie revoliuciją, žinoma žmonės pas jus ir pas mus visai kalba; ir laikraščiai visai rašinėja, ba vieni revoliucijai prijaudžia, kiti revoliuciją palaiko, o tretį — kunigų, ponų laikraščiai — stengiasi revoliuciją užslopinti, purvais drebia, tai nėra dyvo, laikraščiai ne vienodai rašo. Jūs jei norit gerai, teisingai žinot apie revoliuciją Rusijos, ir apie lietuvius, kaip jie kovoja, tai skaitykit laikraščius, «Kovą» dagi ir «Vienybę Lietuvinkų», teipgi išsirašykit iš Lietuvos, iš Vilniaus, «Žariją», ar «Vilniaus Žinias»; o kitokius jei skaitysit, kaip tąją «Žvaigždę», «Tara-daiką», «Nedėdienio Skaitymus», «Šaltinį», tai, tiesa, šitie laikraščiai stengiasi žmogų tikrai apipaikinti, iš jo viską išvogt, — yra kunigų laikraščiai, o kunigams nerupi darbininkų gerovė, jiems rupi savo kišenių, kaip daugiau kruvinų dolerių, rublių prisiplėšt. Kunigai, ponai nekenčia laisvės kovotojų; jie po senovei garbina carą, tai iš jų ir laikraščių šendie matom.

Revoliuciją dabar Rusijoje kelia darbininkai, ba jiems bloga čia gyventi. Darbininkai mato, kad geruoju nieko nieks negaus, reikia su priešais kovoti; iš karto ėjo ir ukininkai bei šioki — toki poneliai; mat, mislijo, kad lengvai viską apims. Tokiems ukininkams ir ponams Maskolijoje da neblogiausia gventi, ale valdžią paimti į savo rankas norėjosi ir

jiems, bet pamatę, kad kova su valdžia nelengva, ilga, daug truso reikia, tai šitie ponai atstojo nuo kovos, nužemintai persiprašė valdžią, ir kiti net padeda jai kovot su revoliucijonieriais. Pirmiausia tą padarė kunigai. Kunigai patraukė prie savęs davatkas, kvailius ukininkus, ir nesusipratusius, kaip Kauno, darbininkus. Kunigai liepia kantriai viską nukentėti ant šio svieto, o po smert galėsit, sako, linksmintis, džiauktis, šokinėti; bet darbininkai mato, kad tie, ką liepia kęsti ir po smert danguj užmokestį atsiimti, patys kęsti nenori, ir to užmokeščio dangiško patys nenori, tiktai kitiems danguj siulo, o patys ant svieto «dangiškomis» linksmybėmis užsivertę.

Rusijoje revoliucijos nieks neužslopys — nė kartuvės, nė kalėjimai, nė katorga; ba didelis vargas darbininkus spiria prie to. Lyg darbininkas Rusijoje nemato, kokias tiesas turi kitur darbininkai. Tai to ir čia reikalauja. Ar greit, ar vėlai, o darbininkai turės Maskolijoje valdžią paimti į savo rankas, — alkanų kulkomis nepasotys.

Duma dabar susideda iš ponų «juodašimčių», iš jos nėra ko laukti; kova nesiliauja ir nesiliaus; kalėjimai pilni nekalčių žmonių. Jūs nieko neklausykit, jei kas sako, kad betvar-kė pas mus, — čia viskas but gerai, ir eina reikalai neblogiausia tiktai pas mus pinigų mažai yra. Tai jūs, kiek galėdami ir toliau pinigaiškai palaikykit revoliuciją, šelpkit kalinius palaikykit Socijal - Demokratų laikraščius.

Daugiau nerašysiu apie tai, ba matau, kad esat susipratę ir nemažiau už mane apsiskaitę.

Linkiu viso labo.

Su guodone, J. R.

LAIŠKAI REDAKCIJON.

Garbi «Kovos» Redakcija!

Teiksitės patalpinti «Kovoje» šį užklausimą.

Daug kartų teko girdėt ginčijantės, kartais ir pačiam prisiejo juose dalyvaut, ir tie ginčai ir pasiliekti ginčiais.

Įsakmu, ginčai tame: Jei Amerika išeitų karėn, nežiurint su kokia viešpatyste, ar priverstinai butų imami vyrai kariumenėn ar tiktai liuosai pastojanti? Jei priverstinai turėtų eit kariumenėn, tai kurie butų imami t y. nuo kiek metų amžiaus? Ir, ar tik amerikona butų priverčiami, ar ir ateiviai? Teipgi, ateiviai, jei butų imami ar visi abelnai, ar tik tie, kurie turi pilnas pilietiškas popieras, o gal ir tuos imtų, kurie tik pirmas pilietiškas popieras turi?

Redakcija, ar kuris iš skaitytojų, tikiuosi, bus teip geradaringi išaiškinti šį mano užklausimą, už ką busiu nuoširdziai dėkingu tam. Beabejonės, bus dėkingais ir daugelis kitų, kuriuos apeina tas žinot.

Su padėkavone Jums

Juoza s.

«Kovai» atsiųsti rankraščiai.

Iš Amerikos: Smulkučio — «Caras ir žmonės», «Žvejai»; Juozo — «Laike krizio vaišėse»; J.Stalioraičio — [eilės] «Švinta»; K.Rutkaus — «Dėlei Mizerio ir Pranio straipsnių»; Svirpliuko — «Iš Lietuvos revoliucionierių gyvenimo»; Juozo Draugo — «Kas link dainų su gaidomis»; M.Bakučio — «Reikalingi atžvilgiai»; K.Armono — «Darbininkai, mes valdonai ir savininkai»; I.Kudlauskos — «Trylikos metų revoliucionierius ant smerties»; Jono Viskoškos — «Nereik!» [eilės].

KRASOS DEŽUTE.

J.Sekevičiui. — «Juokdarys», kaip girdėt, jau senokai sustojo ejęs, bet tikrai nežinome apie tai.

Senam Krivaičiui. — Nė vienos jūsų korespondencijos, rodos, nenumėčiau, nenaudojęs bent iš dalies. Trumpinam visų korespondencijas, nes retas parašo teip «trumpai, o storai», kad tiktu, kad nereikėtų išleisti skiedžiamąją medegą, bet niekeno nemetu, jei tik yra šiek-tiek brandumo. Jeigu gi visai nėr vertės ir jei korespondentas neklausia, tai nė atsakymo, manau, nereikia.

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adrisai:

Išpildomojo Komiteto:

J.Grinius, 732 8-th Ave., Long Island City, N.Y.
S.Stankevyčius, 60 Wells St., Hartford, Conn.
T.Andziulaitienė, So. E. Cor. 12-th & Ritner St.,
Philadelphia, Pa.

Literatūros Komiteto:

Pirmsėdis, J.Šukys, 87 Grand Str. Brooklyn, N.Y.
Sekretorius, B.Žiurydas, Bx 371. Naugatuck, Conn.
Archiv., J.O. Širvydas, 120-124 Grand Str. Brooklyn, N.Y.

Sekretorius-išdininkas: P.Dubickas, 1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

Rev. Rėmimo Komiteto:

Pirmasėdis, J.ŠUKYS, 87 Grand str., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius, J.S.PRUSELAITIS, 17 James st., Waterbury, Conn
Išdininkas, J.O.ŠIRVYDAS, 120-124 Grand st. Brooklyn, N.Y.

P.S. Susinešant reikaluose LSS. kuopų, pavienių narių, agitacijos reikale, klausiant rodos, siunčiant mėnesines duokles, aukas «Kovos» fondan ir Literatūros fondan ir tt. visados kreipkitės prie sekretoriaus. Jeigu sekretorius neatliktų minėtų uždavinių, paduokit skundą Išpildomajam Komitetui.

Siunčiant rankraščius, paskirtus išleisti LSS., ir su kitais spaudos literatiškais reikalais, kreiptis prie archyvariaus J.O. Širvydo.

Užsirašydami laikraštį «Kovą» siūzdami prenumeratą už «Kovą» ir su visais kitais reikalais lytinčiais «Kovą», rašykit tiesiai «Kovos» adrisą.

Sekr. P. Dubickas.

APGARSINIMAI.

L.S.S. finansu apyskaitos.

[Plaukimai:

Mėsinų: Cambridge, Mass. 2.20; A.Lukšys, Pleasant City, Ohio 1.50; J.Šidlauskas, Brockton, Mass. 2.40. * Chester, Pa. 4.50; New Britain, Conn. 8.80; Wilmerding, Pa. 8.20; Niagara Falls, N.Y. 1.00; Lost Creek, Pa. 3.00; McKees Rocks, Pa. 3.80; Pana, Ill. 2.40; V.Miežaitis, Brerenton, Ill. 1.00; Herrin, Ill. 3.60; Livingston, Ill. 3.00; Rochester, N. Y. 7.40; Naugatuck, Conn. 3.40; Worcester, Mass. 6.00. *Prenumeratos:* J.Vaitulevyčius, Russia; L. Pol. Club, Naugatuck, Conn. — po 2.00; V.Kelpšas, Russia 1.50; P.Chekanovski, Rumford Falls, Me.; A.Kones, Airra, W. Va.; P.Stankevyčius, Harvey, Ill.; M.Klivak, Brier Hill, Pa.; V.Nemura, Russia — po 1.00. *Apgarsinimų* 4.00. *Pav. «K» NN:* P. Jonaitis, Russia 1.20. *Pašalinių darbų:* 13.20. Už raštus 2.57. Viso 93.67. Buvo 4.76. Viso

98.43.

Išleidimai:

Red. reik.: išvalijimas spaustuovės ir raštinių 2.00; už laikraščius 32c.; butelis juodų rašalų 30c.; tuzinas pašiukų 50c.; duplicate book 20c. *Tekn. «K» dalis:* ekspresas 2.00; išsiuntinėjimas 2.90; krasos ženklelių 2.50; važinėjimai 38c. * spauda 9.84; popiera 29.43; statymas 24.00. *Išleid. LSS. sekr.:* išsiuntinėjimas raštų 5.97; važinėjimai 16c. Nupirkta literatūros už 10.00. Viso 90.50

Iėjo 98.43

Išėjo 90.50

Lieka 7.93

Užvedimųpašalinių darbų paskolinta:

549.05

Išleid. Spaudin. sąjungos raštų

89.21

Tą atėmus lieka 459.84

Literatūros Fondan.

Herrin, Ill. prakalbese: J.Senkutis; J.Semulionas M. M1:

eria J. Pečinkaitis S. Juodsnukis R. Kizlaitis M. Sanaveltiene V. Černialis J. White — po 50c. M. Kasakaitis M. Kurtinaitis J. Pečukaitis S. Gilnius J. Bilkanekas T. Kasperkis A. Petkivičius A. Latukas V. Adomaitis P. Giedris J. Šukis P. Rastauskas J. Mizeris — po 25c. Viso (atimant 10c. persiuntimui ir 385 revol. reik.) 8.80

Chicago, Ill. drg. J.Kulešutis vestuvėse:

K. Jokubauskas N. Vilimas — po 1.00 A. Dauderis P. Imbrasas S. Tura J. Kulešiete ir J.K. Vasilavseas — po 75c. J. Gaidelis V. Kulešute A. Račkauskas — po 50c. P. Butenas 60c. K. Morkunas S. Valaskas P. Valaskiene K. Šidlauskas P. Petrus Tura L. Taloinis (italas) R. Kilius R. Dobrovoiskis J. Ruko J. Augustaučius N. Kulešiene F. Marazas — po 25c. T.Kulešius 20c. A.Kulešius A. Morkunūtė S.Morkunūtė — po 10c. S.Morkunukas J.Morkunukas — po 5c. Viso (atimant 15c. persiuntimui ir 5.80 revoluc. jos reikalams) 5.75

A. Lukšys, Pleasant City, Ohio 1.00
M. Mikolavčiūnė, Minersville, Pa. 1.00

Buvo 19.91. Viso 31.49

Išleid. statymas paš. darbų 12.00.

Tą atėmus lieka 19.49

„Kovos“ Fondan:

Lost Creek, Pa. per krikščynas pas J.Petrauką: J.Popika 1.00. F.Gelumbauskas J.Petraukcas J.Popika K.Popika J.Lušis J.Petraukcas J.Ziegoraitis — po 50c. P.Paškauskas 25c. Viso (atimant 2.75 revol. reik.) 2.00

Buvo 197.93. Viso 199.93

L.S.S. Sekr. P. Dubickas.

ty adrisai:

1 City, N.Y.
d, Conn.
Ritner St.,
Philadelphia, Pa.

yn, N.Y.
ok, Conn.
Str. Brooklyn, N.Y.

1815 E. Moyamensing

oklyn, N.Y.
3 st., Waterbury, Conn.
nd st. Brooklyn, N.Y.

pavienių narių, ap-
nesines duokles, au-
t. visados kreipkitės
i minėtų uždavinių

LSS., ir su kitais
archyvarijaus J.O.

renumeratą už «Ko-
vą», rašykite tiesiai

kr. P. Dubickas.

Kizlaitis M. Sanaveldas
Kasakaitis M. Kurtinaitis
as T. Kasperskis A. Pet-
? Gledris J. Šukla P. Ras-
tūmant 10c. persiuntimui
2.00

stuvšė:

1.00 A. Dauderis P. Im-
asillavseas — po 75c. J
— po 50c. P. Butenas 6c.
e K. Šidlauskas P. Pet-
? Dobrovolskis J. Rul-
arazas — po 25c. T. Ka-
3. Morkunūtis — po 10c.
5c. Viso (atimant 15c.
ams) 6.75
1.00
1.00
19.91. Viso 31.40
00.
atėmus lieka 19.49

Petraucka: J. Popika
pika K. Popika J. Lub-
? Paškauskas 25c. Vi-
2.00
7.93. Viso 100.00
P. Dubickas.

AUKOS.

Revoliucijos retkalama:

Springfield, Ill. 4.58
Springfield, Ill. pas A. Makricką: A. Makrickas J. Martina-
vyčius J. Viežalis — po 50c. O. Buškienė A. Petravvyčius J. Petra-
vyčius M. Staninas J. Buška A. Šugžda J. Dimsas A. Makrickienė
— po 25c. Viso (atim. 10c. persiunt. ir 1.70 Lit. fondan) 1.70
Buvo 575.44
Viso 581.72

Atitaisymas klaidos: 1 N «Kovos» galuti-
nėj aukų sutraukoj yra pakvituota viso 481.70
turi būt 381.70. Pakvituota daugiau ant 100.-
00. Tą atėmus lieka 481.72.

Aukos Kankintiniams.

Nuo prakalbų ir baliaus „Lietuvos“ draugystės Frankford-
Philadelphia, Pa. 3.10
Buvo 47.55. Viso 50.65

Atit. klaidos: 3 N «Kovos» iš W. Frank-
fort, Ill. pakvituota 75c., turėjo būti 2.50.
Pakvituota mažiau negu turėjo būti ant 1.75.
Tą pridėjus viso 52.40.

Susėlimui Buržinskio ir Liaugmino šeimynų.

Benid, Ill. draug. susirinkime pas J. Gasvyčių: J. Akelaitis
1.00. A. Maer J. Dzidolikas V. Mačiulis J. Guzevyčius F. Poška —
po 50c. K. Andriušis V. Baltrušis J. Matulaitis A. Dzidolikas K.
K. F. Mačiulis J. Keidošius A. Urza K. Grasevyčius P. Naikelis A.
Karalius A. Laukaitis K. Dzidolikas J. Gazevyčius F. Matule-
vyčius K. Zigmontas A. Andriukaitis T. Lukošaitis M. Jasuke-
vyčius J. Kundrotas K. Blažaitis P. Ambutas A. Vilkiatis S. Mo-
tuza M. Graitis — po 25c. S. Sadauckas 20c. K. Malakauckas P.
Subačius J. Billunas J. Kapturauckas K. Bilūniūnė J. Bagdanskis
A. Tenkaitis — po 10c. F. Matulevyčius 5c. Viso 10.70
Springfield, Ill. 8.95
Buvo 21.86. Viso 41.31

Rev. Rėm. Komiteto Iždininkas

J. O. Szirvydas,

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau savo draugo Kazimiero Masio
Pirmiau jis gyveno Nėw Haven, Conn. o pas-
kui Yongstown, Ohio. Aš turiu svarbų reikalą
ir prašau jo pates arba kas apie jį žino atsi-
saukt, šiuo adresu:

C. Colofsky,
Struthers, Ohio,
Box 291.

Prakalbos.

LSS. kuopos 32 ir 78 nutare laikyt prak-
kalbas 26d. sausio, 7 val. vakare, J. Andru-
šio svetainėj, 193 N. Main Str. Pittston, Pa.
Iženga vyrams 10c. moterims, merginoms ir
vaikams uždyka. Kviečiame visus kuo skait-
lingiausei susirinkti, kalbes garsus kalbėtojas.
Komitetas.

Susirinkimas.

80 kp LSS. parengia didelį susirnkimą
subatoje 25d. sausio po No. 37 E. Broad str.,
Hazleton, Pa; 7 val. vakare. Visus draugus ma-
loniai užprašome atsilankyti, nes bus apsvars-
toma svarbus dalykai
Kuopos org. J. Kirtiklis.

Balius! Balius!

27 Sausio atsibus didelis balius ir praka l
bos Opera House salej, Minersville, Pa. Kal-
bes C. Foley angliškai, kiti bus Lietuviški
kalbetojai.

Balių kelia vietine Socijalistų 15 kuopa.
Pelną paskiria Socijalistiškai propagandai.

Bus puiki orkestra ir balius kokio nieks
nenoretų praleisti neatsilankęs, prasides 7 ta.
val. vakare.

Iženga vyrams 25c. merginoms ir mote-
rims dykai.

Komitetas.

Lietuvių Soc. Sąjungos išleistos knygos

kurias kiekvienas darbininkas turėtų skaityti
ir platint.

1. *Politiškas minių streikas* 8c.
2. *Kudikių Vergija „Laisvoje“ Amerikoj* 5c.
3. *Kovotojų Giesmės (rinkinilis revoliucijoi-
niškų dainų.)* 15c.

Ir daugel kitų darbininkams naudingų kny-
gelių galima gauti «Kovos» redakcijoj.

Pinigus iki dolerio galima siųsti krasos žen-
kleliais. Reikalaudami knygų adresuokite

P. Dubickas,
1815 - E. Moyamensing Ave.
PHILADELPHIA, PA.

Metas užsisakyti

„Žarija“ 1908 metams.

„Žarija“ eis ir po naujų metų toje pačioj
dvasioj, kaip ir ligšiol, vieną kartą per sa-
vaitę. Kaina metams 3 rb., pusmečiui —
1 rb. 50 kap., 3 mėn. — 80 kap., 1 mėn. —
30 kap. Užsieniuos: metams 4 rb., pusme-
čiui — 2 rb., 3 mėn. — 1 rb. 5 kap., 1 mėn.
— 40 kap. Beto, „Žarija“ duos:

- a) tiems, kurie surinks 10 apmokejusių prenume-
ratorių, vienuoliktąjį ekzemplierių dykai,
- b) tiems, kurie užsimokės už visus metus, dykai
„Darbininku Kalendorių“ 1909 metams, kuris išeis
rudenį 1908 m.

Laiškai ir pinigai reikia siųsti redakcijai, o ne reda-
ktořiui, leidėjui arba administratoriui ypatisškai, ka-
dangi taip išcina visokie neparankumai.

Užsienio prenumeratorius meldžiame siųsti pinigus
per Vilniaus Komercijos Banką, arba tiesiog savais pi-
nigais, bet ne "money order"iais".

Adresas: **VILNIUS,**
Pilies skerg. (Zankovi per.) N 10, b. 4.
«Žarijos» redakcijai.

AGENTAI „KOVOS“.

W. Quesal, 144 Herriot st.	Yonkers, N.Y.
F. Bagočius 148 Ohio st.	Mc Kees Rocks, Pa.
J. Želvis, 711 W. Lombard St.	Baltimore, Md.
A. Kallnauskas, 4458 So. Honore st.	Chicago, Ill.
T. Kubilsky, 66 Porter ave.	Brockton, Mass
J. Keršis, Box 323	Wilmerding, Pa.
J. Luiza, 22 So Greene st.	Baltimore, Md.
V. Kvedera, 512 W. Barre st.	Baltimore, Md.
P. Kačiulis, 512 w. Barre st.	Baltimore, Md.
J. Matulis, 108 Grand st.	Brooklyn, N.Y.

A. Dumbriš, Box 512	Melrose Park, Ill.
P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave., Cor. Marshfield, N. Side,	Chicago, Ill.
S. STANKEVYCIUS, 60 Wells st.	Hartford, Conn.
Ch. MAJAUSKAS, Box 413.	Westville, Ill.
B. Kondratavyčius, Box 659	Wilmerding, Pa.
J. Vaitkevychė, 40 Walnut st.	New Haven, Conn
J. Jasulevyčius, Bx 6	Minersville, Pa.
P. Meškinis, 775 N. Montello st.	Montello, Mass.
P. Norkus, 255 River st.	Paterson, N. J.
A. Kašuba, 120 Joseph ave.	Rochester, N.Y.
J. Lukoševyčius, S.E. Cor. 12th & Ritner st.	Phila., Pa.
M. A. IGNOTAS, 1023 So. 2nd st.	Philadelphia Pa.
E. FROOMES, 73 Grand str.	Brooklyn, N.Y.
F. NARVYDAS, 544 W. 49-th str	New York, N.Y.
J. STAŠKUNAS, 1515 Sheffield st.	Allegheny, Pa.
A. STANELIS, 74 West st.	Newark, N.J.
J. ŽVINGILA, 1711 E. Matheny ave.	Springfield, Ill.
A. Diržulaitis, 155 Metropolitan av.	Brooklyn, N.Y.

«Kovos» kompletas.

Galima gauti «Kovos» red. pilnai «Kovos»
kompletai 1906 m. ir 1907 metų. Vienas kom-
pletas su prisuntimu prekioja \$ 2.00.

Paveikslai revoliucijos naudai.

«Kovos» redakcijoje galima gauti puikių
spalvotų paveikslų 22x28 colių didumo, per-
statančių epizodą iš revoliucijos judėjimo Lie-
tuvijoje Vienas paveikslas su prisuntimu pre-
kioja vieną dolerį. Pinigai eis revoliucijoi-
naudai.

Chicagoj ir aplinkinej.

Vienatinis agentas laivakorčių ir siuntimo pinigų North
hicagoje, kuris yra pilnu ir agituojančiu nariu LSS. Teip
turi sąkrovą visokių lietuviškų knygų. Neužmirškite.

Peter M. Kaitis
221 Wabansia ave. Chicago, Ill.

**Shepherd's
APTIEKA**

N.E. kampas 2-ros ir Dickinson Str.
Philadelphia, Pa.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

Dr. Philip Royno,
423 Pine St. Philadelphia.

PRITAMOSIOS VALANDOS:

Iki 10 išryto
Nuo 2 iki 3 po pietų
Nuo 6 iki 8 vakare

Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

Tik šią savaitę.

Visi, kurie ateis pirkt šią savaitę vaistų,
gaus kalendorių J. Trinerio ir Severos lietu-
viškoj arba lenkiškoj kalbose.

Aptieka

E.W. Gilas SE. Cor. 2nd & Federal st.

„K o v a”

Išeina kas pėtnyčia. Prenumera (visas dalis svieto):
 metams \$ 2.00
 pusmečiui \$ 1.00
 Apgarsinimų prekė:
 Sykis už colį 50c. per mėnesį 1.00;
 per metus 10.00

„KOVA” The Lithuanian Weekly, published every Friday, by J. O. Sbirvydas, 1418 So. 2-nd Str. Phila. Pa.
 Subscription rates:
 One year in all parts of the world, \$ 2.00;
 Six months \$ 1.00.
 Advertisement rates on application.

Siunčiant raštus, pinigus ir visokiuose redakcijos reikaluose susirašant, adriusokite:

«KOVA», S E. Cor. Moyamensing Ave. and McClellan Str. Philadelphia, Pa.

AGENTŪRA ŠIFKORČIŲ

Parduodam laivakortes ant visokių linijų; slunčiame pinigus į visas dalis svieto; išmam amerikoniškas pirmas ir antras popieras; patarnaujam už tluočių kiekvienam dalyke; išrašom popieras angliškaj, lietuviškaj, lenkiškaj ir rusiškaj kalbose; duodame patarimus provoe. Jei ko reikalauji, atėk pas mus, o busi užgandintas.

Vargonininkai sv. Kazimiero bažnyčios Philadelphijoje

J. Hodell ir F. Urbonas. (14)

Pirmasis lietuviu bepartijinis pirmeiviškas
 dienraštis

„Vilniaus Žinios”

Isteigėjas Petras VILEIŠIS.

Artimiausioje ateityje dienraštis bus padidintas ir bus spauzdinamas didesnėmis raidėmis, kad palengvinti jo skaitymą. Visiems užsienio prenumeratoriams «Vilniaus Žinios» bus siunčiamos kasdien.

«VILNIAUS ŽINIŲ» kaina užsirašant:

Mėnesiams	12	6	3	1
Vilniuje ir visoj Rusijoje	6 rb.	3 rb.	1.50	50 kap.
„ Užsieniuse	12 r.	6 rb.	3 rb.	1 rub.

Apskelbimai:

Prieš tekstą už petito eilutę arba jos vietą 30 kap.
 „ „ „ po tekstul „ 15 kap.

Pinigus už dienraštį ir apskelbimus reikia siųsti šiuo adriusu:

«Vilniaus Žinių» administr.

Jurgio prosp. 14, b. 2.

VILNIUS, Russia.

100 tukstanciu iš po spaudos

Naujos Lietuviškos daktariškos knygos jau išėjo „VADOVAS Į SVEIKATĄ”.

Ir vėl 100.000 išleista tos knygos, kurios vėliausias išdavimas, yra su daug pridėjimų, plačiau išaiškinta visokios ligos, kaip būti sveiku ir nuo ligų apsisergėti, pripildyta

Direktorius:

COLLINS New York Medical Institute.

Apart moksliskų raštų kas reikalinga kiekvienam žinot, toj knygoj yra daug žingėdžių pamokinių, apie vyrų su moterims susituokimą, ką iki šiol dar nieks teip atvirai ir drąsiai neaprašė, kaip „Vadovas į Sveikatą”.

Tą knygą suviršum 200 lapų didžio, kiekvienas, kuris tik atsius 10 c. markėms už prisūntinų, apturės per pačią VADOVA Į SVEIKATĄ dykai.

Šita knyga yra naudinga sveikiems ir sergantiems, vyrams ir moterims, nes joj yra aprašymai kaip nuo visokių ligų išsisaugot, kaip jas išgydyt, teipat visokių ligų vardai. Kiekvienas toj knygoj atras sau reikalingas žinias.

Jei sergi, pirmiau negu kreipsies pas kokį daktarą, kad nesandėją ligą nekalbėtū, tai išrašyk ir perskaiyk VADOVA Į SVEIKATĄ.

Teipat **Collins N.Y. Medic. Inst.** daktarai, vyrų ir moterų visokias ligas gydo pasekmingai, nes pergalejimui ligų vartoja grynus vaistus, kokius tik žemė ir gamta išduoda. Kad ne ypatingai, tai aprašyk ligą (lietuviškai), kad liga bus išgydoma ir bus prisūsti vaistai, tai kokio skyrans ar vardo liga nebūtu, bus išgydyta. Vaistai išsiūntėjama po visų Ameriką ir kitas dalis pasaulės, tik ne į Rusiją. Adriusok:

The COLLINS N.Y. Medical Institute

140 West 34-th st. New York, N.Y.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 5 po p. Šventadieniais nuo 10 ryto iki 1 p.p.

Dr. R. Mielke, aprūpintojas gydinų Institute.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka
 Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiūnčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valetijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Kataliogas

Sztuku arba Magijos
 No. 1. DYKAI.

Szitam kataloge telpa geriausios Magijos Sztukos. Kas prisūsus savo adresa ir už 2c stempa tas gaus Sztuku Kataloga Dykai. Adriusok:

H. I. SMITH

84 Washington St. R. 21-22 CHICAGO, ILL.

Dr. A.L. Graičunas

3202 So. Halsted st. Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas be skirtumo: **Vyriszkas, Moteriszkas ir Vaiku.** Priemimo valandos kasdien ir nedeliomis: **Nuo 8 ryto iki 9 vakaro.**

Telefonas **Yards 7399.**